

## Mục lục

|                              |    |
|------------------------------|----|
| Mười hai.....                | 2  |
| Sinh viên.....               | 33 |
| Cây me nhà ông hàng xóm..... | 39 |
| Khi tôi đi học .....         | 46 |

## Mười hai

*Lê Hữu Lương*

### *Phần 1*

Sơ kết học kỳ I, lớp xếp hạng thi đua 18/18 của khối . Ngân hỏi lớp trưởng:

- Không biết lớp mình có bị rã ra chia đi mấy lớp khác như hồi đầu năm không?

Lớp trưởng nhăn mặt đau khổ:

- Chắc là không. Rắc rối lắm chứ bộ. Đổi danh sách tùm lum. Nhưng mà tao ớn tụi nó quá rồi. Đổi, không chừng tao gặp hên, khỏi làm lớp trưởng. Khỏe ra như con bò kéo xe.

Thy dậm chân một cái bịch, liếc mắt cái xoẹt, cái mồm nhon hoắt:

- Thôi đi. Đồ lớp trưởng dă man. Nếu mày xuống làm dân thường như tụi tao, mày cũng quậy tung như cái máy xay sinh tố đang hoạt động.

Lớp trưởng cười mỉm, mắt nhìn xuống - đã thành tật (nên tụi Lâm, Hải, Tuấn Anh coi như "chẳng là gì").

- Nhưng mà Thy đâu có quậy.

- Biết rồi. Thì nói chung vậy mà. Chứ tính ra lớp mình nhiều đứa hiền, ngoan lắm chứ bộ. Đứa nào cũng lo học chết cha. Phụng nè, Thy nè, Thư nè ...

- Mấy đứa mới chuyển từ lớp khác qua nữa.

- Xi ! Giờ này còn mới gì nữa. Cũng chỉ được có thằng Khoa dê, Minh Phương.

Ngân nhồm người trên ghế:

- Khoa dê tức là ... dê đó hả?

Thy lại liếc một cái nặng hơn hồi nãy:

- Nghe tới Khoa là nhảy cà tung lên liền. Cho mày biết. Nó gặp tao là tìm cách nắm tay, kéo áo hay đứng sát vô người. Như vậy, không kêu là dê sao được.

Giọng Ngân vẫn the thé nhưng ỉu xiu:

- Ai mà biết. Tưởng mày gọi theo tên cái lô nhà ở chung cư của nó là ... lô G, lâu một.

- Trời ơi ! Cái này đọc là giê mới đúng.

- Gờ.

Ngân, Thy nhảy lên hét:

- Mày mới nói hả Phụng? Mày nói được rồi hả?

- Coi chừng nói sớm trước quy định là rách họng, cầm luôn đó.

Lớp trưởng gật gật đầu, cười chúm chím, gõ tạch tạch lên bàn phím.

- Nói ít thì được. Tao nói thử coi nó có bị gì không. Tại thấy hai đứa bày đọc sai. Đúng ra là phải cong cái lưỡi lên như đọc chữ J vậy đó.

Thy vẫn quan tâm đến cái chuyện của Phụng hơn :

- Bác sĩ biểu chừng nào mới được nói ?

Phụng múa tay . Hai đứa bạn châu đầu nhìn vô màn hình .

- Hết tuần này .

Ngân xia tay lên mặt kính bảo vệ :

- Vậy là thứ hai tới, mầy sinh hoạt lớp được rồi . Mầy kiểm điểm con Như Hiền cho tao. Thứ đồ con gái gì mà để con trai cả lớp bu theo, làm mất đoàn kết hết trơn.

Thy giơ tay như xin phát biểu :

- Hồng có tui à ghen .

Phụng cũng giơ tay. Trên màn hình từng chữ nối đuôi nhau hiện ra :

- Tui không ưa ba cái vụ tình cảm lăng nhăng. Sắp thi tới nơi, không lo học. Rót cho coi.

- Xí.

Thy vỗ tay cái đốp.

- Con Ngân này gan lắm. Rót thì nó lượm lên. Nhưng năm nay chỉ thi có một lần thôi em ơi. Không ai cho lượm đâu.

- Biết rồi.

- Biết thì lo học đi, đừng để ý Khoa dê nữa.

Ngân chống hai tay lên hông:

- Thì tao tới đây là để học nhóm nè. Ngày giờ có đứa nào chịu học đâu, toàn là lo nói chuyện.

Phụng lật đật tắt máy.

- Ê. Để đó. Để nói chuyện. Quên, để tui tao hỏi mầy trả lời. Mầy chưa được nói mà.

Buổi học nhóm bắt đầu, trước cái máy vi tính.

Phụng mới cắt a-miđan, bị cấm nói một tuần. Trước khi đi cắt họng, nó bị ho, khò khè thường xuyên, tiếng nói nhỏ xíu. Hiện giờ thì đang bị cảm tạm thời. Mà một cái lớp, nếu không có lớp trưởng to tiếng hét lên trấn áp thì thấy thiếu thiếu, kỳ kỳ sao đó. Dư luận quần ... thể lớp nhận định "Chắc tại lớp trưởng có giọng nói hạn chế về công suất phát thanh nên tui quây càng giả điếc, thích gì làm nấy". Rồi bàn tán " Vậy mà bắt nó làm lớp trưởng, tội nghiệp nó " -

Thôi thôi. Ai mà dám nhận chỗ đó. Bị chủ nhiệm la mỗi ngày, còn thêm bị tụi nó ghét - Xét cho cùng thì, chỉ có nó mới hội đủ điều kiện: giỏi chăm ngoan, học lực hạnh kiểm đều khá tốt, uy tín đầy mình, tụi lớp không sợ, nhưng mà nể.

Nên Ngân, Thy mới rủ nhau đến nhà Phụng học nhóm. Tuy bữa nay nó không nói được, nhưng vẫn chỉ dẫn rất tận tình, rõ ràng, dễ hiểu. Nó lại rất siêng năng học hành. Ngồi học chung với nó, còn có thêm một cái lợi nữa là " bị lây lan " tinh thần chăm học .

Phụng ngồi học, lưng thẳng, tay xếp trên bàn, chân xếp dưới ghế, gọng găng đầu vào đấy, như hình vẽ mẫu trong sách. Có lẽ vì thế, mặc dù học khá giỏi nhưng nó không bị cận thị. Trong khi nhiều đứa khác, học dở ẹt lại chằm chằm kính trắng trên mũi. Bởi vậy, tụi nó giấu biệt mắt kính. Khi nào bí quá, không thấy bảng, mới chịu lấy ra đeo. Coi xong, lại lục đục tháo ra, cất kỹ. Chẳng biết vì sợ quê với bạn, sợ bị phê phán "Bày đặt làm trí thức giả hiệu", hay vì sợ mang kính thường xuyên, con mắt sẽ co lại nhỏ xíu như "ti hí mắt lươn", trong câu tục ngữ là hết đẹp cuộc đời.

Phụng ngồi học, như đang xuất thần đi vào cõi khác trong phim giả tưởng. Thành ra muốn nói chuyện với nó cũng chẳng được. Nhưng thắc mắc gì, hỏi là nó nói ngay, nói say sưa. Phụng bảo "Nói cũng là một cách ôn bài".

Thy kết luận:

- Bởi vậy, mới xứng đáng làm lớp trưởng. Nhưng không có thời gian đầu tư để làm lớp trưởng giỏi.

Nhưng Thy là một đứa tốt bụng nổi tiếng. Nó thấy thương thương tội tội Phụng, mỗi lần lớp rớt hạng, chủ nhiệm khiển trách lớp trưởng không tiếc lời. Lớp trưởng cuối đầu xuống, khóc lên. Nếu để chủ nhiệm biết thì sẽ bị la thêm. Năm ngoái, Phụng là thủ quỹ. Đứa nào cũng nộp quỹ hằng tháng răm rắp, không thiếu một ngàn nào. Phụng theo truy đòi dai nhách và sát rần rạt, không có cách gì trốn nổi. Tiền bạc lại thu vào chi ra rất rõ ràng. Năm nay, lớp bị rã. Lớp trưởng ôm cặp sang phòng khác. Chủ nhiệm mới nghe Phụng báo cáo tiền quỹ còn dư, vừa thành thật vừa mạch lạc, lại thấy nó có chiều cao, nên cử nó làm lớp trưởng luôn (!).

Phụng sắp khóc. "Dạ, em không biết là mấy bạn. Mấy bạn phá lắm. Sợ lớp mình hạng bét khi thi đua".

Chủ nhiệm phát tay " Không quan trọng. Lớp mười hai chỉ cần học cho đàng hoàng, thi đậu là tốt rồi".

Nói thì nói vậy, nhưng Phụng bị la dài dài, đều đều, đầy đủ. Sổ đầu bài bị ghi kín mít. - Tại sao không nhắc nhở các bạn, không biết năn nỉ xin tha. Giáo viên bộ môn than phiền lớp lười học - Lớp trưởng đâu, sao không làm gương tốt cho bạn noi theo. Phụng lỡ bị điểm thấp - Lớp trưởng mà học hành như vậy hả thử nghĩ coi có được không?

Còn nữa, nhớ không hết. Cứ như thế, suốt học kỳ 1. Nên đến lúc bác sĩ bắt cắt a-miđan, Phụng hy vọng tràn trề". Tao sẽ nói lớn hơn, chắc đỡ khổ hơn". Trong khi chờ đợi được nói lớn gấp mấy lần một thời quá khứ đã qua. Phụng vẫn cắm cúi học. Học bài trong lớp, đi luyện thi đại học. Nó học như chưa bao giờ được học, như lần cuối cùng được học trong đời, rồi chấm dứt, giã từ, chia tay vĩnh viễn.

Thy trách như vậy, Phụng gật đầu ngay:

- Đúng đó. Mai một tụi mình đâu còn được học chung với nhau nữa. Sắp làm đơn thi đại học rồi. Mỗi đứa thi một trường khác nhau.

Ngân hơn hở, mắt long lanh:

- Tao biết một bí mật.

oOo

Mặc dù hôm đó, Phụng vì thèm biết bí mật quá nên đã nói một câu khá dài so với tình trạng cấm khẩu:

- Làm ơn nói đi mà .

Nhưng Ngân cứ cười rất bí hiểm, và nham hiểm thế nào ấy. Cho đến ngày cả khối mười hai chọn rộ đi mua đơn, Ngân mới xì ra:

- Con Như Hiền sẽ thi cái trường mà chẳng có đứa con trai nào trong lớp dám theo.

Như Hiền ở lớp khác chuyển qua hồi đầu năm. Thấy nó lạ lại hay hay nên " phái nam " đổ xô vào săn sóc, chăm sóc, mượn tập, mua dùm bánh mì, bánh tráng ... Trước đây, chuyện " quái đản " này không hề xảy ra nên Ngân mới nảy sinh cái sự bực mình. Nói chính xác thì cũng có nhiều " bạn nữ " phản ứng giống như Ngân. Nhưng nhìn mãi cũng quen, cũng thường, cũng nhàm. Chỉ còn một mình Ngân cay cú " Đúng là cái đồ có mới nới cũ ". Vào đó khuyên can:

- Thằng Khoa là đồ mới đó nghe.

- Lo gì. Học xong năm nay, đường ai nấy bước. Có gặp nữa đâu mà đeo với bám.

- Kệ. Thông cảm cho tụi nó. Tụi mình quen quá, biết mảnh của tụi nó hết trơn, tụi nó đâu dám ve vẩy, ve vãn nữa .

- Ăn thua là ở kết quả thi kìa. Nhiều người theo đuổi mà thi rớt thì cũng huề. Đâu có ai tính cái thành tích, kỷ lục đó. Mà quên đi. Để ý cho mệt. Mất thì giờ.

Ai cũng biết tại sao Ngân không chịu quên. Nó đã cố ý nghe được cuộc đối thoại sau đây. Kể tới đâu, Thy cười lẫn tới đó :

- Như Hiền thi trường nào cho Khoa thi chung với.

- Không được.

- Cấm tui hả?

- Cấm hết con trai.

- Trường gì kỳ vậy? Nói nghe thử.

- Trường Trung học Y tế.

- Được mà.

- Ngành Nữ hộ sinh.

- Á!

Thy vỗ tay chan chất, chẳng biết là khen thưởng ai:

- Đáng đời Khoa dè. Tưởng tượng cái mặt mắc nghẹn của nó lúc đó chắc buồn cười chết luôn.

Ngân gật gù:

- Con Như Hiền này cũng thuộc loại thú dữ đó. Như vậy thằng Khoa mới chữa cái tật.

Thy cười đã đời rồi tỉnh táo hỏi:

- Có chắc nó thi ở đó không? Hay là nó nói giỡn chơi?
- Ai mà biết.
- Còn chàng thi trường nào?
- Tao không muốn biết.

Nghe Ngân trả lời cay đắng, Thy lại nổi lòng thương. Mặc dù Thy không ngừng lên án " chuyện yêu đương " làm xao lãng học hành, nhưng Ngân lại là một đứa có " hoàn cảnh ". Nó là con gái lớn trong nhà. Không có chị đã đành, lại còn có thêm mẹ kế để bổ sung cho đầy đủ sự cô đơn, cô độc, hoàn toàn thiếu vắng người lớn để tâm tình, trao đổi học hỏi kinh nghiệm. Khoa lại ngồi cùng bàn. Ở chung cư thì hai lô nhà hai đứa nó ngó mặt nhau. Khoa hay cười cười với tất cả mọi người, rất dễ gây hiểu lầm, đối với những tâm hồn ưa bay bổng. Khoa lại có tính con gái. Vừa nhiều chuyện, vừa hay ăn hàng. Chỗ nào có con gái là nó sa vào, xưng tên mình gọi tên bạn om sòm, thân mật.

Mà Ngân lại thích nó ra mặt, không giấu diếm, ngay tuần lễ thứ hai, đầu năm học. Từ tiết một cho đến tiết năm, có dịp là cứ Ngân Ngân Khoa Khoa luôn mồm luôn miệng. Tình cảm cứ thế phát triển cho đến ngày Khoa tách ra khỏi đám con gái, hòa theo đám con trai bu vòng trong vòng ngoài quanh Như Hiền.

Thời gian Phụng bị cấm khẩu, Ngân còn tức tối. Về sau, khi Phụng nói được thì Ngân cũng thay đổi thái độ. Vì vậy, Thy mới nghe được câu chuyện " học sinh cười " trên kia .

Thy hỏi dè dặt, chuẩn bị tinh thần để nói lời an ủi:

- Mà buồn hả Ngân?

- Ngân gật đầu:

- Ủ . Nhưng mà tao sắp hết buồn rồi. Tao đang lo, lỡ thi rớt thì xấu hổ. Bà dì ghẻ tha hồ nói này nói nọ. Tao không muốn.

- Mày biết nghĩ vậy là quá giỏi.

- Với lại, tao là chị lớn, phải làm gương cho mấy đứa em. Dù không cùng mẹ tụi nó vẫn là em của tao. Phải có trách nhiệm với tụi nó, không nên để tụi nó khinh thường rồi tụi nó học theo cái xấu thì khổ.

Thy xoa hai tay vào nhau, miệng xuýt xoa, lưng cong lại, khòm xuống, kiểu làm động tác bái phục, thường thấy bất cứ chỗ nào:

- Trời ơi. Mày lột lưỡi hôi nào vậy Ngân?

## Phần 2

Bởi vậy tao mới tính thi trường nào dễ đậu nhất. Thí dụ như dân lập hay mở bán công gì đó. Miễn đậu là được.

Bữa học nhóm tiếp sau đó biến thành buổi thảo luận về chọn ngành nghề tương lai. Ba đưa châu đầu vô cuốn cẩm nang hướng dẫn mới mua, lật tới lật lui, đọc đi đọc lại, tính toán ngược xuôi. Trường này có khối A, thi được. Nhưng trường kia (cũng thích) lại thi khối D. Tréo ngoe vậy chứ. Đành phải bỏ một cái. Tiếc ời là tiếc.

Nhưng mà không hạn chế số trường nộp đơn cho mỗi đầu người. Nghe cô nhận đơn ở phòng giáo vụ vừa kể vừa cười " có ông phụ huynh vô đóng tiền tới bảy cái đơn cho một thằng con ".

Vì vậy cứ cố gắng chọn đi. Coi chừng trùng ngày thi thì uống tiền.

Phụng xòe ra ba cái bao đựng hồ sơ. Y khoa, Đại học Sư phạm, ngành Toán Tin học. Đại học Kinh tế, ngành quản lý tin học.

Thy le lưỡi :

- Khối B khối A luôn. Hèn chi nó học như bị ghiền.

Phụng xếp xếp mấy tờ giấy như tiện tay mà làm, không có gì hết. Nó nói đều đều:

- Ba tao biểu phải thi y dược. Con gái làm thầy thuốc khéo tay khéo chân. Nghề cứu người, có chuyện gì thì cứu cả nhà. Trong nhà có bác sĩ, đỡ lo bệnh tật. Mà lại an toàn, khỏi đấu tranh giành giật quyền lợi. Cả đời chỉ tiếp xúc với những người yếu đuối bệnh đau, họ mang ơn mình không hết, khỏi lo ai ghen ghét, ám hại. Nói chung là sống rất yên tâm, yên ổn.

Ngân sáng mắt lên:

- Chắc má của Như Hiền cũng nói như ba mày Vậy mà hôm giờ tao cứ nghĩ, nó bị ảnh hưởng cái truyện trong sách văn tập hai. Có tên kia là thanh niên, giữa đường đi tự nhiên xông dzô đỡ đỡ cho cái bà mu gích. Bà chửi thôi là chửi, còn anh chàng thì khóc hu hu. Khi

đem được đứa nhỏ ra ngoài, ảnh lại cười rỉ rả. Lạ lòng hết sức. Chà. Uống công tao ái mộ nó mấy bữa nay.

Thy chỉ tay vào mặt Ngân:

- Cấm nghĩ xấu cho người khác. Tại mày có máu lãng mạn. Hở ra là tướng tượng tùm lum. Đừng nói chi mày Tao đây cũng phục Như Hiền luôn. Cái nghề đó - Thy rùng mình - ghê lắm, cực lắm, không dám nói.

Phụng nhắm mắt lại rồi mở mắt ra, phân trần:

- Tao cũng sợ học y khoa lắm. Tao sợ chích. Y tá chích tao, tao còn bịt mắt không dám dòm. Hai trường khối A là tao được tự chọn. Ba tao dọa " Học kinh tế ra trường đi làm dính tới chuyện bán mua, tiền bạc, dễ đi tù lắm con ơi ". Bởi vậy tao mới thi hai ngành tin học luôn. Máy móc dù gì cũng đỡ nguy hiểm hơn con người.

- Khôn quá vậy trời.

Thy nói câu đó, thấy rõ ràng Phụng có khả năng hơn mình. Thy học khá Anh văn. Điểm môn Anh văn thường được sáu, sáu rưỡi. Nên Thy chỉ biết thi khối D. Cứ trường nào có khối D là nộp đơn, chẳng chọn lựa gì hết. Sư phạm, Du lịch, Phụ nữ học .... Học trường nào cũng được, miễn là có học Anh văn. Ra trường thiếu gì chỗ làm. Cùng quá đi dạy kèm cũng được .

Nhưng biết có đậu nổi không?

Vô nhà sách thấy muốn ngộp. Sao mà quá chùng sách luyện thi, đếm thì hết nhưng mua không nổi, đọc không thấu. Bỏ cuốn nào xuống cũng tiếc rẻ, mà mua cuốn nào cũng tiếc tiền. Lỡ cuốn đó không trúng tủ. Lỡ cuốn kia xuất bản hồi năm ngoái. Hè năm lớp mười một, Thy có xin đề đại học làm thử, thấy cũng tạm tạm, cỡ 60%. Nghe đồn, thi đại học năm đầu ít có người đậu nổi. Hỏi tại sao, trả lời rằng không có kinh nghiệm. Kinh nghiệm gì chứ? Khó nói lắm, cứ thi rồi biết, phải tự mình rút ra kinh nghiệm cho mình, mới có kết quả. Nghe vậy, hết biết luôn .

Kệ. Cứ thi. Rồi biết.

Ngân vẫn chưa chọn được trường nào.

- Lo gì. Sau cắm trại hướng nghiệp mới bắt đầu nộp đơn mà.

oOo

Hôm nay sinh hoạt lớp đột xuất.

Chủ nhật tuần sau, khối 12 cắm trại, chủ đề hướng nghiệp. Tức là mỗi lớp sẽ tự tìm chọn một trường đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp nào đó. Rồi tự đi sưu tầm tài liệu, thông tin, hình chụp... Nói chung là tất cả những gì có thể biết được, rồi tự xét khả năng của mình để có thể dám chọn trường đó mà nộp đơn thi.

Nói sơ qua nghe đơn giản như vậy. Nhưng chương trình của một ngày trại thì phát chóng mặt.

Năm giờ sáng có mặt (như đi Vũng Tàu) .

Có mặt rồi thì dựng lều với cái bảng tên trường đã chọn. Bảy giờ rưỡi chấm điểm trang trí trại và diễn hành từng lớp.

Mười hai giờ rưỡi thi trí tuệ. Thật ra là thi văn, toán, anh văn, lý, sinh vật lịch sử, địa lý.

Mười lăm giờ thi thuyết trình về trường mà lớp mình đã lấy làm tên trại.

Mười bảy giờ rưỡi bế mạc. Nhổ lều ra về, sáng mai đi học như bình thường, không được nghỉ ngủ bù. Quá ngán !

Đó là chương trình đại cương, chi tiết có thể thêm bớt, rút ngắn thời gian. Còn một tiết mục thi thố nữa, chưa biết xếp lúc nào vì thiếu địa điểm thuận lợi, mà chọn sân khấu giữa sân trường thì lại thừa ánh nắng chói chang đổ lửa của tháng ba chưa mưa sắp sửa vào hè. Dứt khoát là không thuận lợi cho thí sinh lẫn giám khảo. Ai nấy nóng rùng rục, mồ hôi mồ hôi hám chảy ròng ròng. Tinh thần, xúc cảm đầu mà biểu diễn, mà bình xét chấm điểm.

Thôi để đó tính sau. Đầu tiên, chủ nhiệm chỉ định các cán bộ lớp lo việc làm tờ báo ảnh để thi .

- Máy em chọn trường nào? Chọn chưa? Hỏi văn phòng Đoàn cách thức làm sao? Xong rồi đưa tôi coi qua trước một chút.

Lớp trưởng đứng dậy:

- Dạ mấy bạn tính chọn trường Cao đẳng sân khấu điện ảnh.

Chủ nhiệm hừ một tiếng:

- Rõ ràng chỉ lo xem phim suốt ngày, chẳng lo học hành. Thôi được. Thích thì cứ làm.

Lớp trưởng chưa dám ngồi xuống, tay tiếp tục đưa lên:

- Dạ không phải. Tại trường này có chú bạn Thị Thủy làm phòng tài vụ. Tụi em nhờ chú dắt vô, xin tìm hiểu cho dễ mà lại mau lẹ nữa.

Một cái phẩy tay vừa lòng, vừa ra hiệu đã giải quyết xong vấn đề. Phụng thờ phào vén áo ngồi xuống.

Cả lớp im khe, chờ lệnh khác.

- Bây giờ chọn ra mười nam mười nữ để thi trò chơi kéo co. Ai to, cao hơn hẳn các bạn thì đứng lên.

Rột rột. Loạt xoạt. Sau hai phút, đội kéo co nam nữ được hình thành.

- Tiếp theo, hai nam hai nữ thi nhảy bao bố. Lựa bạn nào điểm thể dục cao cao ấy.

Học trò ào ào.

- Hôm trước dán thông báo, mỗi lớp chỉ cần một nam một nữ, để làm thành một cặp, một đôi.

- Cặp đôi hả? Nhảy chung một cái bao bố, chập ních?

- Ừa. Bốn chân bỏ trong bao. Hai tay nắm miệng bao cho khỏi tuột. Hai tay còn lại ôm eo ếch nhau cho khỏi té.

- Té chung hai đứa một lượt?

- Dĩ nhiên. Đồng đội mà.

- Ý ẹ!

- Li kỳ à nha!

Chủ nhiệm giải thích, tiếng hơi lớn vì khá nhiều xì xào:

- Nhà trường xét thấy nam nữ chung một cái bao bố không tiện, nên chia ra nam riêng nữ riêng. Như vậy sẽ mất thêm thời gian, thêm người.

Nói nhỏ nhau nghe thôi nhe các bạn.

- Mất vui nữa.

- Người lớn sợ cái gì không hiểu nổi. Không tiện chứ gì.

- Sợ tụi nó không lo nhảy tới đích mà cứ lo ôm.

- Toàn nghĩ xấu cho người khác. Lo nhảy cho tới để giựt giải cho lớp, chớ hơi đâu mà ...

- Sợ tụi nó té chồng chất lên nhau rồi lợi dụng ...

- Tưởng tượng thấy ghê. Người đó chắc học giỏi văn lắm.

- Ủa!

Tuấn Anh xin phát biểu ý kiến đóng góp xây dựng:

- Em đề nghị cử bạn nào vừa vừa người. Nếu không sẽ rách bao bố. Chạy mua cái khác không kịp đâu ạ.

Cả lớp cười hét lên. Tuấn Anh có điểm thể dục cao, nhưng nó chỉ có thể đứng trong cái bao bố một mình, là vừa khít. Tưởng gì khó, chứ chọn đứa ốm ốm thì có cả đống. Xong ngay.

Tiếp theo, tìm sáu nam nữ thi trò đua ghe Ngo. Cách chơi như sau: Tất cả ngồi bẹp xuống đất. Chân đứa đằng sau ôm bụng đứa đằng trước, kết thành một chuỗi mắt xích. Rồi cứ thế chống hai tay, nhấc cái để ngồi của mình lên mà tiến. Sáu đứa tượng trưng cho cái ghe của dân tộc Khờ-me, còn mười hai cánh tay tượng trưng như mái chèo.

- Còn cái mông?

- Để lết cho đến đích. Không lết sao tới được, sao thắng nổi lớp mấy đứa nó.

- Coi bộ hay à nghe. Lại chia riêng nam nữ hả?

- Chắc rồi.

- Hết hay.

- Chắc chắn là không hay rồi. Bảo đảm có đứa bị rách quần cho coi.

- Vậy thôi, tao không chơi.

Nhưng trên bảng, ở các chương trình phải tham gia buổi cắm trại, những tên tuổi vẫn lần lượt bị ghi vào.

Sĩ số lớp lại lẻ, bốn mươi một mạng, mười tám trai hai mươi ba gái. Trừ những đứa quá ốm yếu, bất tài vô tướng ra, hầu như ai cũng phải có phần. Kéo co, nhảy bao bố, chèo ghe. Thêm một môn đặc biệt dành cho những nam giới thích cảm giác mạnh: môn thi đấu đẩy cây vào bụng nhau.

Tuấn Anh xung phong liền:

- Bụng ta đây rất dày, không sợ bị thủng. Ghi tên đi.

Lớp trưởng cầm cục phấn, ngần ngừ:

- Nhưng bạn còn phải thi xếp hình dây ADN. Lỡ bạn bị lủng bụng, biết lấy ai mà thế.

Tuấn Anh hươ lĩa lia hai bàn tay mập ú:

- Lựa đứa khác. Lựa đứa khác. Tui không biết cầm đũa, không gấp trái banh được đâu. Từ nhỏ tới giờ tui ăn bằng muỗng xúc cơm trong tô quen rồi.

- Hèn chi!

Câu nói cảm thán này phát ra từ cái miệng hiểm hoi nụ cười của chủ nhiệm. Vì vậy, khỏi phải nói, cả lớp thừa cơ hội cười đã đời luôn. Lập lại câu nói kia. Bình phẩm. Đập bàn. Đủ thứ hoan hỉ và ồn ào. Tuấn Anh sửa sửa vai áo, tay vỗ ngực, mặt vênh váo, mắt đá lông

nheo với lớp, ý nói " Thấy ta có nghề chưa? Làm cho mấy bay được cười giòn công khai, hợp pháp ".

Chủ nhiệm ngưng cười cái rét (thắng ăn ghê), gõ mấy khớp ngón tay lên bảng:

- Vậy thì thế người nào đã từng thi nghề môn kỹ thuật nấu ăn hồi lớp mười một ấy. Ai? Lê Nghĩa nhé. Còn mấy môn kia, cứ lấy cán sự bộ môn là xong.

Lớp phó học tập đưa hai ngón tay:

- Dạ còn thiếu một bạn, ý quên, mỗi môn phải đủ hai bạn.

Thì những đứa chăm ngoan được lọc ra, ghi tên vào.

Thy xòe tay đếm:

- Lỗ lỗ quá chừng. Thi thuyết trình, làm báo ảnh, thi lết, thi Anh văn. Đời sao bất công quá vậy nè. Hồng biết còn bị thi gì nữa đây?

Câu hỏi tu từ ấy được trả lời ngay. Chủ nhiệm nói, có vẻ không bằng lòng.

- Còn thi thời trang học đường thì tôi chỉ cho phép mấy em học khá tham gia, như Thy, Phụng, Thư, Bích Ngọc, Minh Phương, Đăng Khoa, Tuấn Anh. Tập tành chừng một bữa thôi, không nên sa đà, mất thời giờ học tập.

Ồi trời xanh đất đỏ ơi ời!

Thy có một mét năm mươi lẻ năm mi li mét. Phụng lưng tôm. Thư - ma cây (cây mía). Minh Phương cái mặt già ngắt như ông nội lại có râu. Đăng Khoa thấp hơn Thy khi Thy đi guốc cao. Tuấn Anh - ổ bánh mì con cóc. Chỉ được mỗi mình Bích Ngọc nhỏ nhắn mảnh mai. Vậy mà biểu diễn thời trang. Chưa thi đã biết kết quả rồi. Chắc chắn là lại xếp hạng 18 trên 18 lần nữa.

- Hay là bỏ mục này? Oải quá!

- Không được. Bỏ là mất điểm. Bị dưa ê mình luôn.

- Rồi đồ đẹp đâu mà mặc?

- Biểu tụi người đẹp, người mẫu mà học dở đó, nó đem vô cho mượn. Thiếu gì.

Chủ nhiệm nói trước khi ra khỏi lớp:

- Nhớ ăn mặc cho kín đáo, nghiêm túc đó.

## Phần 3

3. Số đứa được cho đi trình diễn thời trang chỉ có bảy, thiếu một thằng để đủ cặp. Thy nói ra một cái tên.

- Thằng Phong có hai cái răng nanh chó, cười cũng có duyên lắm. Học kỳ một, nó cộng được 6.4. Chắc là được duyệt.

Lớp trưởng vội vàng trình lên chủ nhiệm qua điện thoại, lập lại nguyên văn câu nói của Thy nhưng chỉ có phần học lực, còn mấy phần kia không dám bàn thêm. Chủ nhiệm ừ ừ.

Vậy là xong. Bây giờ lo kiểm quần áo. Còn tập đi tập đứng tập queo cua nữa chứ.

Lớp trưởng Phụng nhắc mãi câu dặn dò mệnh lệnh " Phải kín đáo, nghiêm túc ". Biết mặc gì đây? Kín mít, nghiêm chỉnh chỉ có áo dài là đạt yêu cầu nhất. Cổ cao, tay dài, áo lá, quần dài chấm đất, chỉ hở mười ngón tay với cái mặt thôi. Nhất trí nữ mặc áo dài nhé. Còn nam thì sơ mi cài măng - sét, thắt cà - vạt, cũng kín cổng cao tường luôn. Giao cho Thị Thủy đi nắn nỉ mượn đồ, nó có gốc, quen nhiều người có áo xịn.

Thy hoan hô hăng nhất vì nó có tật lùn bẩm sinh. Mặc áo dài, mang thêm guốc một tấc hai, quần dài che mất dấu, đâu ai biết là cao giả hiệu. Được đó, Thị Thủy đi vay mượn gấp rút lên.

Vì vậy phải đổi cặp.

Minh Phương - Phụng: cặp già nhất (mặt nhăn, lưng còng).

Khoa - Bích Ngọc: cặp xứng đôi vừa lứa nhất.

Tuấn Anh - Thư: cặp kinh dị nhất (mập quá - ốm quá).

Phong - Thy: cặp quý hiếm nhất - Gương vỡ lại lành.

Bởi đầu đuôi câu chuyện như vậy.

Chỗ Phong ngồi ngay trước mặt Thy. Bữa học văn đến bài có nhân vật tên Sô - cô - lốp, cả lớp bèn có ý kiến.

- Tên gì khó nhớ quá. Đổi lại thành sô-cô-la cho dễ đọc.

Phong cao hứng giờ tay hỏi:

- Thừa thầy. Ông Sô-kô-lốp có bà con với sô-cô-la không ạ?

Câu trả lời là: ghi sổ đầu bài cái tạt phát biểu linh tinh. Thy đang cầm cây viết chì bấm, tiện tay xĩa xĩa vô lưng Phong, ý chê trách nó đã làm lớp mất điểm. Không ngờ lúc đó Phong lại ngả lưng ra sau để dựa. Nghe " tích " một cái. Phong kêu ái úi om xòm. Nguyên khúc đầu viết chì đâm xuyên qua áo, dính chặt trong thịt luôn. Phong kêu cứu âm ỉ, chẳng nghĩ đến chuyện bị ghi sổ đầu bài nữa. Lớp vừa cười ồm tỏi vừa um xùm bàn cách lấy " cái dằm " ra. Thầy Văn cũng hơi bị hết hồn, nên bỏ qua không ghi thêm tội " lớp ồn " nữa.

Thy mới là người sợ nhất. Ra chơi, Thy lôi Phong xuống phòng y tế, xin cô y tế " mổ " cho nó. Cô y tế mổ thật. Phong ngồi giờ lưng ra, tay ôm chặt lưng ghế, vừa vắn vẹo vừa úi ái vừa cười mà chảy nước mắt vì đau.

Thy vừa nhìn lưỡi dao lam đào bới khoét lỗ trên da thịt bạn, vừa xin lỗi luôn mồm.

- Thy không cố ý mà. Phong biết mà. Để lát nữa, Thy đền một đĩa nui xào trứng.

Phong rên rỉ :

- Thôi ăn thứ đó độc lắm. Có hại.
- Hại gì hả?
- No chứ sao. Á đau. Đau !

Đau là vì Thy nhéo nên Phong ẹo một cái và bị lưỡi lam rạch thêm một đường không cần thiết, bên cạnh vết thương đang rỉ máu đỏ lôm. Cô y tế quát đuổi Thy ra ngoài. " Học trò gì mà vừa phá vừa dữ quá vậy? ".

Sau vụ đó, Phong không giận Thy (nó nói vậy). Nhưng Thy cứ thấy không yên lòng thế nào. Sẵn dịp mặc quần áo đẹp này, Thy mới " tiến cử " Phong, với ý định là giúp bạn làm việc tốt. Phong sẽ được chủ nhiệm khen thưởng vì có đóng góp cho phong trào chung của lớp.

Phong sẽ được thi thố tài năng (nếu có). Vân vân và vân vân, nếu còn gì gì nữa mà nó có sẵn trong người. Không dè, Thy phải sánh vai sòng bước với Phong. Bởi vậy mới có cái tên đặt là cặp quý hiếm nhất.

Buổi thi đấu diễn ra, lớp thành công gần rục rờ.

Đến giờ chót, lịch xếp đổi mục biểu diễn thời trang học đường lên đầu, cho mát. Chủ nhiệm bị học trò níu kéo đi kéo nài ban giám khảo, xin được lùi đến mục cuối cùng. Lý do: làm đầu chưa kịp.

Nên khi xuất hiện, cả bọn đã gây xôn xao dư luận liền.

Bốn cái áo dài đồ hiệu, thướt tha, lạ mắt và sang trọng. Cái thì năm sáu tà. Cái thì hai ba màu sắc. Đầu bôi lên, ghim kẹp như quý bà mệnh phụ phu nhân. Mặt mũi tô hồng tô tím. Bước đi yếu điệu như người mẩu thứ thiệt.

Mười lăm lớp còn lại choáng váng.

- Đẹp ghê !
- Già quá !
- Tụi nó bỏ tiền ra mượn người dạy, thuê đồ xịn. Muốn chơi nổi mà. Lớp nó giàu có tiếng.

Thầy cô giám khảo gật gù, chum đầu bàn tán (không nghe được).

Buổi chiều kết thúc trại, " tụi áo dài " được trao giải ấn tượng. Lúc đó chủ nhiệm mới chịu cười nguyên miệng. Tụi lớp kể lại :

- Hồi mà mấy bầy lượn qua lượn lại trên sân khấu, khó mà diễn tả thái độ, tình cảm lắm. Đang thư giãn bỗng nhăn nhoe. Rồi đang nhăn nhó bỗng nhếch mép cười. Hai tay chấp phía sau, môi mím mím, đầu gật gật, lắc lắc. Khó hiểu kinh khủng.

Giải ấn tượng được một trăm ngàn đồng. Và được biểu diễn thêm hai lần nữa, trước toàn trường. Hôm đi thi, chỉ có khối mười hai. Còn lần này diễn buổi sáng để khối mười coi cho biết, buổi chiều giúp khối mười một rút kinh nghiệm, sang năm sau lên lớp, biết cách mà làm cho hay.

Sau buổi biểu diễn báo cáo một tuần, chủ nhiệm kêu Thy tan học ở lại chờ để " có chuyện ".

Phòng giáo viên vắng ngắt, giọng chủ nhiệm khẽ mà vẫn vang vang.

- Em với bạn Phong có chuyện gì?
- Dạ... chuyện gì là sao ạ?
- Tụi nó đồn rùm beng. Bộ em không biết sao. Hay em giả vờ?
- Dạ chuyện đó tụi em giảng hòa rồi. Đâu có gì.

Chủ nhiệm gần như đập tay lên bàn, bực tức.

Đâu có gì. Giảng hòa là thế nào. Giảng hòa là em với nó đưa nhau đi chơi cùng khắp, biết bao nhiêu người thấy, phải không?

Thy cố gắng thanh minh. Vừa nói vừa làm điệu bộ như những lúc bị nghi oan trong lớp.

- Dạ không hề. Em có đi với bạn Phong một lần, vô phòng y tế thôi. Còn đi chung hôm biểu diễn thì không tính.

- Chủ nhiệm đứng bật dậy :
- Phòng y tế ở đâu?

Thy chỉ tay ra cửa :

- Dạ ở trường mình, dưới tầng trệt.
- Vào đó làm gì?

Thy ngập ngừng. Bây giờ mà kể là mang tội đánh nhau với bạn. Có nói dối, thì thằng Phong bị kiểm chứng cũng sẽ khai ra. Thy thường được khen trước lớp: ngoan hoàng, hay giúp đỡ bạn bè. Vậy mà bây giờ... Thy cắn môi, suy nghĩ. Mặt mũi chắc là rất căng thẳng, nên chủ nhiệm quát :

- Nói mau!

Thy lắp bắp :

- Dạ. Vô để mổ...
- Ai mổ? Mổ ai?
- Dạ.. cô y tế mổ cái lưng của bạn Phong.

Thy lí nhí kể lại câu chuyện vô ý làm bạn bị thương bữa trước. Nghe xong chủ nhiệm tra hỏi tiếp:

- Không phải chuyện đó. Tôi được báo tin là em với Phong, sau vụ trình diễn thời trang thì thành bồ bịch với nhau luôn. Cô khối trưởng 12 hỏi tôi biết gì chưa, rồi kể, làm tôi muốn nín thở.

Giọng trở nên chì chiết :

- Tôi đã đoán trước mà. Tôi không ưa ba cái vụ tra gái nắm tay nhau, từng cặp diễu qua diễu lại trên sân khấu. Chắc chắn là sẽ bị xúc cảm, xúc động vớ vẩn. Rồi mơ mộng, không lo học hành. Em cứ vậy đi. Thi rớt đừng nhìn mặt tôi.

- Dạ em bị oan. Em xin thề.
- Không được thề thốt với giáo viên. Sai nguyên tắc.
- Nhưng...

Mất chủ nhiệm nhìn thẳng vào mặt Thy, Thy chỉ muốn chùi nước mắt cho ra vẻ bi đát. Nhưng khốn thay, không nặn ra được một giọt nào cả. Thy chỉ thấy cảm tức chứ không uất ức, đau khổ. Tụi lớp, mà ngay cả giáo viên chủ nhiệm cũng biết rõ. Thy chẳng hề nghĩ đến chuyện tình cảm tình kiếc bao giờ. Đứa nào bị vướng vào, Thy còn xỉ vả, còn lôi kéo nó về con đường học tập ngay ngắn. Thằng Phong đẹp trai thật. Nhưng đó là chuyện của nó, không dính dáng gì đến chuyện học của Thy. Chắc Phong cũng nghĩ về Thy vậy thôi. Bằng cớ là sau mấy bữa mặc đồ đẹp, nắm tay nhau xong thì đứa nào vẫn ngồi bàn đứa ấy. Có nói thêm gì nữa đâu.

oOo

Làm sao chứng minh rằng, chuyện Thy với Phong " có vấn đề " là tin đồn đây. Không biết ai tung tin này ra. Mà bịa đặt để làm gì mới được. Thy bị bạn bè ghét bỏ rồi sao.

Thy nhăn trán. Trong đầu cứ lục đục mấy câu hồi đó.

Chủ nhiệm đổi giọng nhẹ nhàng tình cảm :

- Em có chắc chắn là chẳng đi đâu ngoài giờ học cùng với bạn Phong không? Thử nhớ lại coi. Thông thường có lửa mới có khói. Phải làm sao, có cái gì thì người ta mới nói chứ. Đồng ý không? Về suy nghĩ kỹ rồi cho tôi biết nhé. Đừng để tôi mất lòng tin ở em.

Thy gật đầu, dạ dạ. Lòng sôi sục những câu rửa xả của đứa nào mà... Lúc đó, học kỳ II đã trôi qua hơn một tháng. Sắp sửa biết các môn thi, các môn học mang sẵn thân phận không thi gấp rút dứt điểm. Còn mười phút đầu giờ ổn định lớp học để vào tiết một thì ngày càng sôi động, quần quít. Bởi nhà trường đã lấy nó làm giờ truy bài, kiểm tra miệng, các môn chính có thời khoá biểu hôm đó. Học như điên.

Sáng học chính khoá. Tối học thêm. Chiều phụ đạo.

Môn phụ đạo dành riêng cho mấy tay học yếu. Mỗi lớp đều đóng góp trên mười em. Đi học nườm nượp như đi hội chợ. Tốp này lết bết ra về, tốp khác lết xết đi vô. Ngay cả giờ ra chơi cũng xách cuốn tập xuống sân ngồi ghế đá. Chẳng biết có ghim được chữ nào không, nhưng xem ra muôn phần khí thế.

Buổi trưa, thư viện chật ních các huynh muội bị cấm túc. Giáo viên mặt lạnh lạnh như đang gác thi, giọng nói băng giá, đi qua đi lại nhắc nhở kẻ này, phê phán kẻ kia bởi tội không thuộc bài buổi sáng.

- Học có một chút xíu như vậy mà không xong. Học tới đâu quên tới đó. Chắc rớt hết quá.

Buổi trưa tan học, ở lại dò bài tiếp. Chỗ nào cũng được biến thành lớp học. Đứa chạy vù ra nhà xe giáo viên, cô dặn trước như thế. Đứa bị chặn ngay cầu thang lên xuống. Đứa được ngồi ghế đá đằng hoàng. Và tron tru, ấp úng trả bài. Thuộc thì về. Còn ngắc ngứ thì thầy (cô) sẽ nán lại mà chờ. Đói hả? Ráng chịu ! Ai bảo làm biếng học hành. Không biết thương thầy cô thì thôi. Thầy cô cũng biết đói bụng như tất cả mọi người. Nhưng vẫn ngồi đợi được. Có chết ngay đâu mà sợ.

- Học đi. Không thuộc không về. Nghe chưa?

Chủ nhật - ngày nghỉ ngơi, xả hơi, thư giãn duy nhất trong tuần cũng cứ đi dò bài như thường. Quần áo mô - đen, xe đời mới, xe đời xưa ra vào tấp nập. Nguyên một dãy hành lang lầu một nhộn nhịp. Phòng nào phòng nấy khấn trương tự học, tự dò, tự nguyện trả bài. Đạt mức tám tiêu chuẩn mới chính thức thoát hiểm. Nếu bảy rưỡi, tuần sau lại tiếp tục thôi.

- Nếu em thi rớt thì thầy cô cũng rụng rời. Máy em là học sinh, không hiểu nổi mỗi dây nhợ này đâu.

Dạ thôi. Hiểu làm gì cho mệt. Mà cũng chẳng có thì giờ để tò mò tìm hiểu. Trước mắt bây giờ như có hai con đường trong truyện cổ tích. Một bên hoa thơm nở, bướm sặc sỡ bay, đủ đầy ánh sáng, chim hót véo von, đường đi bằng phẳng. Còn một bên kia thì gai góc miểng chai, sâu bọ cóc nhái, đường đá gồ ghề lởm chởm, cúp điện tối thui. Muốn lựa chọn con đường nào tùy ý thích. Vì vậy, cũng giống y như truyện cổ tích, con đường hoa lá sáng tươi sẽ dẫn đến nhà phù thủy, động yêu tinh, con đường khó khăn hiểm trở sẽ tới xứ sở thanh bình, đầy đồng lúa chín.

Ai thích chơi, không thiết tha chuyện đậu rớt thì cứ việc ăn, ngủ, giải trí, học hành lấy lệ cho có, kể như đang dung dăng dung dẻ trên con đường mát mẻ.

Ai không dám chơi, từ sáng tới tối chỉ lo cắm đầu cắm cổ vào sách vở, lúc nào cũng rên rĩ " sắp thi rồi ", là đã chọn con đường lát léo gập ghềnh khó đi.

Thy tự ví von như thế. Phong hình như cũng giống mình. Bởi vậy hơi nào để ý đến nhau mà " có vấn đề ". Nói thật ra, cũng có quan tâm lắm lắm. Nhưng chỉ để hỏi han nhau như vậy.

- Ê, Toán mấy điểm?
- Bài làm hết hông?
- Rồi tập ai nấy học.

Và có một lần duy nhất, nói chuyện hơn hai câu mỗi đứa, tổng cộng là sáu câu. Phong rụt rè chạm tay vào cuốn sổ của Thy.

- Cho tui ghi lưu bút với.
- Con trai nhiều chuyện. Đẹp ! Không cho.
- Tại tui với bà có kỷ niệm chứ bộ.
- Đừng vu oan giá họa cho người ngay à nghe.
- Thiệt mà. Không cho tui ghi. Mai mốt đừng có tiếc.
- Nè. Mai phải trả lại liền. Nói xạo ở trỏng là chết với tui đó

*Phần 4*

Đọc xong hai trang chữ viết nhọn hoắt của Phong, Thy vừa giật mình vừa buồn cười.

"... Rồi mai đây, dù có học ở trường nào hay hơn đẹp hơn, Phong vẫn sẽ không quên những ngày cùng học, cùng chơi của lớp mình... Nhớ nhất là hôm cắm trại. Nhớ không Thy? Hai đứa mình cùng chạy xi khói qua nhà... để lấy cái " Bí mật! Con trai không được coi " về để cho Thy mặc áo dài. Bữa đó, Phong đâu có biết nó là cái thứ gì. Tới nay thì Phong đoán ra rồi. Nhưng Phong cũng không muốn nói ra nữa. Đã nói là bí mật mà. Một cái bí mật rất độc, hay hay và kỳ cục. Chỉ có hai đứa mình biết. "

Cái thằng quỷ ! Tự nhiên viết vô cuốn sổ nhiều người đọc một chuyện dị hợm như vậy. Thy đã định giấu luôn, không chuyển cho đứa nào nữa. Nhưng mà uống lảm. Hồi này mắc học tối mịt, chẳng có mấy đứa làm lưu bút. Tại Thy tiếc năm cuối cùng, mà Tuấn Anh hay nói giỡn: năm cuối đời ... học sinh (Thiệt đó ! Nếu nghĩ học là đúng boong. Còn lên đại học thì gọi là sinh viên rồi). Nên Thy mới " làm mặt lì ", đưa mời gọi, rủ rê hết cả lớp " viết cho tao ít chữ ". Mặc kệ tụi nó nói không thương tiếc.

- Xưa rồi !

- Mất công chung viết màu mè dở ẹt. Mà mình cũng mất công đọc nữa.

- Ủa. Toàn những lời như bài mẫu.

Mới định như vậy thôi, bởi vì tiếc rẻ. Mới có tám đứa, mà sổ thì còn bao nhiêu là giấy. Thy lấy hồ dán kín mít, cái phần phát biểu linh tinh của tên bạn trai cùng lớp có trí nhớ ác ôn kia lại. Rồi bình tĩnh đưa tiếp cho nhiều đứa khác.

Hay là... Tin đồn từ hai trang giấy bị bung bít ấy mà ra?

Mà chuyện có gì đâu. Mặc dù có đi chung một cái xe. Phong chở Thy. Lúc đó, Thy đã vẽ mặt, làm tóc xong xuôi khoắc áo vào, mới biết quên cái phụ tùng thiết bị chuyên dùng để mặc áo cho đẹp ở phần

trên. Không phải Thy đang trí, (bởi Thy chưa đến lúc có thói quen xài thứ đó, còn con nít) mà là nhỏ... quên đem cho Thy mượn, nhà nó có chị bằng cỡ người như Thy.

Có thể, người nào đó đã bắt gặp Thy với Phong lúc cầm cái Phong không biết đường chạy trở vào trường. Hú hồn! Mừng muốn chết. Thiếu nó thì không đẹp, thì không có giải thưởng, thì chủ nhiệm nhăn nhu... Bởi vậy hai đứa mới cười tíu tít, giống y hệt như mấy cặp bồ bịch chờ nhau đi chơi ngày chủ nhật. Nghi ngờ là phải. Nghĩ ra được mấy nguyên nhân " chết người " ấy, Thy tức tốc ngoắc Phong ra hành lang.

- Ông có hay gì chưa?

- Rồi.

- Lỗi tại ông hết trơn. Khi không năn nỉ xin xỏ viết lưu bút. Rồi viết bậy bạ vô trong đó. Tui mới bị la nè.

- Tui cũng bị chớ bộ. Tại bà nữa. Ai biểu bà quên đồ... độc làm chi.

Thy tròn mắt, cười toe:

- Vậy là ông cũng nghĩ giống tui. Tui mình dư sức tự mình oan được rồi. Không ngờ mình lại có tầm cỡ Bao đại nhân trong những ngày cuối cùng của đời học trò chớ.

Phong cho hai tay vào túi quần, môi mím lại:

- Tui còn tự điều tra được một nguồn tin vệt này nữa. Tui mười một, lúc ngồi góc mở coi lớp mình biểu diễn, đã xầm xì: không biết băng này có bồ bịch gì không mà nắm tay nhau mát trời luôn. Chắc mỗi đứa đồn một ít, nó thành ra như vậy. Tam sao thất bốn là vậy đó.

Thy dậm chân, đập tay bạch bạch lên thành lan can đúc bê tông:

- Cha ời. Cha biết chuyện sinh tử vậy mà sao cha không cho tui hay.

Phong nhìn lảng đi chỗ khác:

- Tui... thấy kì dị quá. Tự nhiên nói tui với bà.

Thy dặm chân cái nữa:

- Ông không nói để giải oan cho tui còn kỳ đời hơn. Tui bị mang tiếng xấu. Mà mấy bữa nay, từ hôm bị mời nói chuyện tới giờ, học bài không dzô. Tui mà thi rớt thì..

Phong bỗng đứng đứng xích ra xa:

- Không ngờ Thy ích kỷ như vậy.

Rồi không thềm chào, không ừ hử, Phong quay lưng đi thẳng vào lớp, mặc kệ Thy đứng ngơ ngác.

Lần đầu tiên có người nói Thy ích kỷ. Tức là chỉ chăm chăm lo cho riêng mình, ai sướng khổ gì cũng chẳng dính dáng đến, chẳng an ủi, không chia sẻ buồn vui, gặp người vấp té cũng không đỡ dậy, vân vân và vân vân nữa. Đến nỗi Phong không muốn đứng gần nói chuyện. Mà chuyện đó quan trọng biết bao.

Chắc là Thy đã trách Phong quá nặng lời. Thật ra, nó cũng bị kêu ở lại sau tiết năm để chủ nhiệm nói chuyện riêng. Nó cũng vì vụ này mà học bài không nổi. Nó cũng tức vì bị tai tiếng.

Nhưng Thy phải ích kỷ thôi. Thy là con gái. Dù gì Thy cũng sẽ mang tiếng là con nhỏ không đàng hoàng, dễ dãi, để cho con trai nắm tay cả buổi, dám dựa vào phong trào của lớp để cặp bồ đi chơi. Chưa hết, Thy còn bị phê phán là đồ đạo đức giả. Lúc nào cũng oang ác chê bai " Ngu si thậm tệ mới vừa yêu đương vừa học ". Thế mà, trong nháy mắt đã có bồ ngay, nổi như bánh bò, đến nỗi thầy cô cũng biết, bất kể là năm nay thi tốt nghiệp ra trường.

Tình cảnh của Thy ngang trái như vậy. Phong làm sao hiểu nổi. Học lực của nó thường suýt khá, chứ chưa được khá bao giờ. Điều này có thể suy ra rằng Phong tư duy cỡ phần kém sâu sắc, rộng rãi. Hiểu không được là phải. Kẻ không biết thường đánh giá thấp cái mà họ không hiểu. Đúng quá !

Mà Phong là con trai rõ ràng rành rành ra đấy chứ. Đáng lẽ nó phải bao dung, rộng lượng theo nề nếp của phái tính chứ. Nó nở lòng nào

buộc tội rằng Thy xấu bụng. Lời phát biểu quá vội vàng, nông cạn. Thử hỏi nó còn đáng cái bản mặt tu mi nam tử hay không?

Nghĩ như vậy, Thy bèn quyết định, không thềm đếm xỉa gì tới Phong nữa. Đồ cái mặt không đáng để giận. Thy lặng lẽ mà nhanh chóng đi tìm chủ nhiệm, xách theo cả cuốn lưu bút viết chưa đủ khắp, để làm vật chứng.

Chẳng biết Phong có đơn thân độc chiến đi kêu oan như Thy không. Chỉ biết rằng, chủ nhiệm không khiển trách lần nào nữa. Còn riêng hai đứa cùng chung chịu tai biến thì bắt đầu giận nhau.

Giận là giận theo lệ tất yếu khi chưa giải quyết xong xuôi mâu thuẫn. Để cục giận nằm yên đó, lo học thôi. Môn thi đã chính thức công khai trên báo chí. Kiểm lại thì thấy những môn học thuộc lòng chiếm đa số. Không cố sức tụng cho nhuyễn như, hễ quên một chữ đầu là mất toi, mất trắng, mất đứt cả đoạn.

Ngân tự tin khoe:

- Tao viết ra một cái lịch. Ngày nào học bài nào cho tới hôm đi thi. Học xong, lấy viết đỏ gạch chéo qua. Vậy là xong. Rất khoa học, lại còn có công dụng nhắc nhở mình chưa giải quyết hết bài vở nữa.

Phụng đề nghị bỏ học nhóm, đỡ mất thời gian đi lại nhà nhau. Nghe cũng có lý nên ba đứa tạm chia tay, nhà ai nấy học.

Tụi Tuấn Anh bỗng dưng tu tỉnh, hầu như chẳng còn quấy rối gì nhiều. Bởi làm quá, bị cấm thi là uống đời.

Lúc nào cũng học, học bất cứ nơi đâu. Hành lang, ghế đá, sân trường, dưới gốc cây... Học đến nổi mấy cuốn hướng dẫn nhàu nhò, quần queo, tờ tả.

Có đứa đang ngồi lảm nhảm, tự nhiên nói một mình:

- Học xong, thi xong, chắc phải xây thêm một cái nhà thương tâm thần mới đủ chỗ chứa tụi mình.

Có đứa thở dài, tuyệt vọng nhìn tài liệu:

- Càng học càng quên. Học hoài quên hoài.

- Đầu chật cứng rồi. Chẳng còn chỗ để nhồi nhét nữa.

Cứ như vậy, quay qua quay lại đã tới thi học kỳ hai.

Thi xong xuôi, các vị chủ nhiệm cầm cùi cộng điểm sáu môn, lên lớp đọc sang sảng. Cứ như đang công bố kết quả chính thức từ bộ giáo dục gởi về. Lớp nào cũng có một vài, năm ba hoặc hàng chục em bị hờ (hổng). Đậu thì cười, hí hửng, lạc quan yêu đời. Rớt thì bảo tại mình xui, cứ chờ đó, chừng nào thi thiệt mới chắc đúng. Chưa sao. Chưa sợ.

Thi học kỳ xong, khối mười, khối mười một chỉ học nhẹ nhàng, cầm hơi, vô lớp có khi được ngồi đánh ca rô, tìm số thoải mái. Hoặc xuống phòng nghe nhìn coi phim tư liệu. Thấy mà thèm. Còn mười hai cứ học bình thường tới ngày tổng kết. Ai cũng biết, sau lễ bế giảng năm học ba bốn ngày là thi chính thức. Vì vậy, " em ơi lười làm chi ".

Lại còn ước gì một ngày không có ban đêm, để khỏi cần đi ngủ, để thức thâu đêm suốt sáng mà học liên tu bất tận, không cần biết chỗ nào dừng.

Nhưng... học thì học. Lo cứ lo. Chơi vẫn chơi.

Thứ tư mới tổng kết. Hôm nay thứ bảy, trường vắng vẻ ghê hồn. Khối mười, mười một được cho phép nghỉ từ thứ năm. Nhưng đó chỉ là nguyên nhân phụ. Nguyên nhân chính là do tụi mười hai đồng loạt rủ nhau trốn học.

Tuấn Anh hào hứng kể:

- Lạ lùng nghe. Từ nhà đến đây tao thấy đầy học trò đi ngược chiều ngoài đường. Từ A1 tới A18 đều có đủ. Thêm mấy trường kia nữa. Vui kỳ cục. Không nói được.

Rồi hạ giọng:

- Tụi mình cũng đi nhé. Đi hăm đá. Bảo đảm chuồng hết tiết 5 là về tới cổng.

Khoa ôm cặp của Như Hảo, níu tay áo Thy. Giọng nói cong vút:

- Thy.... y.... y.... Nghĩ một bữa với bạn đi. Từ đầu năm tới giờ, Thy chưa vắng lần nào. Thử nghỉ cho biết mùi vị trốn học, để mai mốt ra trường khỏi tiếc " trời ơi, tui chưa được hưởng sự ngọt ngào hồi hộp của cái môn cúp (không phải cúp) của ".

Và còn rất nhiều nhiều nữa. Những lời mời mọc, níu kéo, dụ dỗ vừa ngọt vừa thơm như đường thốt nốt. Thế là cuối cùng, Thy gật đầu, thậm tự hứa, tối nay mình sẽ thức khuya hơn.

Thy mới ra khỏi nhà gọi xe. Lốp lại ở ngay lầu một. Lâm lấy tay làm loa rú tiếp, " cho đủ xe". Nó nói vậy, khi thấy Thy lại đòi vào lớp học.

- Phong ơi, Phong à.

Sau chớp nhoáng chỉ dẫn bằng tay chân múa máy, nháy mắt, méo miệng của cả bọn, Phong quăng cái cặp xuống trước. Rồi chuyển qua cây mít kế bên ngoài cửa sổ. Và rớt xuống một cái bịch với một tiếng thét đau đớn, còn hơn trong phim đánh đấm.

Tuấn Anh chạy huỳnh huych vào chỗ Phong đang nằm lăn lộn. Xem xét chớp nhoáng, nó hét:

- Đi báo thầy cô ! Cấp cứu !

Thy chạy trong đám chạy nháo nhào vòng qua cổng chính, phóng thẳng lên lầu. Trong trường người lớn cũng đang hốt hải chạy ngược ra.

Phong được chở đi nhà thương cấp tốc. Cả đám chẳng còn hứng thú bỏ học đi chơi nữa. Lốp cứ xầm xì mãi về tai nạn bất ngờ rùng rợn ấy. Không biết phe con trai nói sao. Bên con gái thì bàn tán như sau:

- Bị bể mất một bên thiệt hả?
- Thì chính thằng Tuấn Anh khám thấy mà.
- Lỡ trời sinh ra nó chỉ có một bên thì sao?
- Dám chết lắm à nha.

- Dễ gì mà chết. Trong phim lão công công có cả đồng. Sống nhăn răng.

- Không biết có bị vô sinh không?

- Bộ tính lấy nó hay sao mà lo.

Thy không nói gì hết, cầm cúi xếp mấy con cò bằng giấy tập còn dư trong cuốn nông nghiệp nuôi gà. Không biết Phong phải nằm nhà thương bao lâu. Chắc chắn là nó phải bị mổ. Lần này mổ thiệt, chích thuốc mê man bất tỉnh, chứ không như lần khều cái đầu viết chì bị Thy vô ý đả thương. Tội nghiệp Phong. Cầu mong sao cho nó mau khỏi bệnh, để kịp kỳ thi đang tới sát bên mình.

Ngân kê miệng vô tai Thy, hỏi thì thảo:

- Mày tính xếp đủ một trăm con để cầu nguyện như trong phim à?

Thy trả lời, cố ý nói tiếng to:

- Không. Đừng nghĩ tốt cho tao quá vậy. Xếp xong chắc tao rớt đau hơn nó. Tại ngồi buồn xếp chơi thôi.

Tại Ngân không nhớ. Hôm qua, Như Hảo lúi húi xếp hết một bịch khăn giấy thành bông hồng. Nó nhờ Hà Chính, cao một mét tám mươi, nhai kẹo cao su gắn lên trần nhà. Nhìn giống như cái quạt tí hon, lại vừa giống như khu vườn bị lộn ngược. Thấy cũng hay hay. Chẳng đứa nào muốn gỡ xuống, dù tụi lớp chiều bực bội viết trên bảng " Xin giữ vệ sinh chung ". Tại mấy hôm rồi, buổi tan học nào cũng thấy một mớ đứng lấm lét, lại có vẻ gian gian, dước gốc mấy cây phượng đang rụng rở hoa. Quăng cây, chọi dép, rung cành, làm đủ mọi cách để lượm cánh hoa phượng rụng về ép thành con bướm, xếp bông hồng.

S....u.... y... t ! Đừng la lớn. Bạn thừa biết, chỉ có cái bọn mười hai mới diễn những trò lăng mạn như thế, với mùa hè.

## Sinh viên

*Phạm Mai Chi*

Hôm nay trời nắng sớm. Mới sáu giờ rưỡi mà nắng đã rọi vào tận hiên. Chẳng bù cho mấy hôm trước, trời mưa rả rích. Tiếng chú chim sâu lách chích trên rặng cây đầu ngõ, vui vui tai. Nghêu ngao vài câu nhăng nhít, tôi nhảy chân sáo ra hiên. Tiếng mẹ ra theo tới tận ngõ:

- Hôm nay nắng đậm đấy! Nhớ mang mũ không lại ốm.

Tôi lè lưỡi chạy biến ra đường. Không nhanh chân thế nào cũng được mẹ “tặng” cho “bài ca hy vọng”.

Như mọi sáng, Hùng vẫn đứng đợi tôi dưới tán phượng già đầu ngõ, cặp kính cận trề xuống sống mũi. Cậu ta đang loay hoay thắt lại chiếc ba lô “Made in USA” chính hiệu. “Hello!” – Tôi hét vào tai Hùng làm cậu giật bắn mình. Hùng vui vẻ xốc lại chiếc ba lô trừ danh, hấp tấp bước cho kịp tôi. “Chết nhé” – Tôi cười giòn giã khi Hùng vấp phải cái rễ cây xù xì nổi trên mặt đường, loạng choạng suýt ngã. Hùng cười hiền lành, chẳng có vẻ gì là giận dữ, mặc tôi cười thỏa thuê.

Hùng và tôi học khác lớp nhưng lại chơi thân từ ngày mới vào trung học. Có lẽ vì đi học cùng đường, hoặc cũng có lẽ vì tôi thấy Hùng “hay hay”. Mặc dù tôi là một đứa con gái rất hiếu thắng và đánh đá (điều này đã được mẹ tôi công nhận), song Hùng vẫn luôn tỏ ra thân thiết và nhường nhịn, trừ những khi tôi tỏ ra quá quắt như bắt Hùng gọi bằng “chị” chẳng hạn.

Lớp tôi hôm nay có chuyện gì lạ thế nhỉ? Bọn con trai thì chẳng nói làm gì, chúng nó lúc nào chả mãi mê với cái quả cầu, quả bóng. Lũ con gái mới đặc biệt chứ. Chả thế mà lớp tôi mang biệt danh “Tây lương nữ quốc”. Nhưng hôm nay thì khác. Chúng nó đang xúm xít ở cuối lớp, đang lắng nghe Oanh “điệu” đọc cái gì đó. Quái! Mọi hôm chúng nó ghét những đứa “yếu điệu thực nữ” như cái Oanh lắm kia mà. Tôi e hèm một tiếng rõ to, chẳng đứa nào thèm quay lại. Hạnh “Sa tăng” ngồi tựa lưng vào thành ghế suy tư như một nhà hiền triết. Vân “liêu trai” mơ màng nhìn lên trần nhà nơi có hai chú thạch sùng cụt đuôi đang tặc lưỡi đuổi nhau. Quỳnh, Anh, Yến... những “nữ yêu” như đang bị tờ giấy trên tay Oanh hớp hồn. Tôi cáu tiết hét lên:

- Đại hồng thủy hay sao chới sắp quệt vào trái đất vậy?

- Suyt! Lặng yên nào! - Ngót nghét hơn hai chục cái miệng chỏ vào tôi dạy bảo. Phục tùng đa số, tôi đành im miệng len vào giữa. Được thể, Oanh cao giọng:

... Mắt em là hồ nước

Anh là cảnh liễu buông

Nước mệnh mang xa thăm

Liễu đứng ngắm trăng sông...

Tôi phá lên cười, tất cả nhìn tôi khó chịu. Mắt Oanh cân cán nước. Đúng là cá sấu. Tôi bĩu môi.

Cái Thanh lườm tôi:

- Màylắm chuyện quá đi mất. Phải nói mãi nó mới cho xem. Thế mà...

- Làm gì mà ghê thế? – Tôi tròn mắt.

- Chứ lại không! Đây là thơ của sinh viên, hiểu chưa? Có một anh sinh viên trường Y tặng nó đấy! – Ba bốn cái miệng tranh nhau hét vào tai tôi.

- Tưởng gì – Tôi bĩu môi nói cứng – Thơ sinh viên thì tao có cả đống.

Hơn hai chục cặp mắt “chiếu tướng” tôi.

- Mà nói thật?

Tôi quát mắt làm giá:

- Tao mà thèm nói phét à? Bảo cho mà biết, tao sẽ mang đến lớp không chỉ thơ đâu, mà còn là một sinh viên ngữ văn hẳn hoi nữa cơ.

Trước sự ngỡ ngàng của đám bạn, tôi ngạo nghễ bỏ đi. Chợt cái Yến “tồ” kéo tay tôi:

- Thế Thi định bao giờ?

- À... ờ... – Tôi thoát lúng túng, nghĩ kế hoãn binh – Ít nhất cũng một tuần nữa.

- Lâu vậy sao?

Trời! Cái óc ngu tui này. Mà nghĩ ra lời huênh hoang thì cũng phải nghĩ ra lý do vắng mặt cho anh-sinh-viên-tưởng-tượng ấy chứ. Lời nói khó nhọc ở đâu lười:

- Anh ấy... anh ấy đang cố gắng hoàn thành một tập thơ để tặng cho mình nhân ngày... (tôi nói liều)... ngày sinh nhật.

Yến gật đầu, vẻ tin cậy. Tôi bực mình bỏ về, không để ý tới Hùng đang lẻo đẻo bên cạnh.

Chiều nắng nhạt, tôi cầm sách lưng thưng ra hồ. Cái hồ nhỏ cách nhà tôi hơn trăm thước là nơi lý tưởng đối với những cặp trai gái. Nhưng buổi chiều, nơi đây lại là thế giới riêng của bọn trẻ ở các khu tập thể lân cận. Tôi thường ra đây đọc sách hay hóng mát, ngắm nhìn bọn trẻ bơi lội, đùa nghịch. Hùng thì khác. Cậu ta ưa cúi mũi vào những quyển sách ở một xó vắng vẻ nào đó. Nhưng hôm nay cả hơi gió lồng lảnh tiếng trẻ la hét cũng chẳng làm tôi chú ý. Trong lòng tôi bứt rứt không yên.

Chung qui chỉ tại cái tính hiếu thắng của tôi mà ra cả. Đã từng có lần tôi nổi máu huênh hoang tuyên bố với cả lớp là sẽ giới thiệu một bộ sưu tập tem – ăn đứt bộ sưu tập tem của Thọ, một “chuyên gia” về lĩnh vực này. Nói xong, không hồi kíp. Ba ngày trời tôi khóc

dở mếu dở, huy động lũ em lòng sục mà chẳng được con tem nào ra hồn. Ngày cuối cùng, khi mà tôi tưởng đã òa khóc vì thua cuộc thì Hùng, tươi cười sau cặp kính cận cổ hữu, mang sang cho tôi một cuốn an-bum tem cực quý mà bố Hùng dày công sưu tập. Kết quả là tôi được một châu khao thỏa thuê với uy tín tăng lên bội phần. Vậy mà... – Tôi tự rửa thâm mình - Đánh chết cái nét không chữa. Có lúc tôi đã tính nhờ Hùng, rồi lại thôi... Cậu ta là dân chuyên toán, cả đời chỉ chúi mũi vào những con số, biết cái gì đến văn thơ. Cả đám bạn cậu ta cũng vậy. Cứ làm như không có con số thì bọn họ không sống được hay sao ấy. Tôi bật cười vì lời buộc tội vô lý của mình.

Gió lại ào tới mát lộng. Tóc xấp xỏa xuống mặt. Vương vương dưới chân mấy tờ giấy. Tôi cúi xuống... Mơ hay thức đây? Chẳng lẽ tiên ông xuống giúp tôi? Mấy tờ giấy tôi bắt được đây ấp những dòng thơ:

Em trong trắng quá như trang giấy

Chưa kịp kẻ ô, chưa kẻ dòng

Anh thì bụi bặm như đời vậ

Mực đã bao lần đục lẫn trong

Giá như giấy ấy đừng trắng quá

Thì anh viết tiếp số phận mình

Đời lắm khó khăn nhiều cay nghiệt!

Em còn trong trắng đến rưng rưng...

Tim tôi nhảy lên vui sướng. Chủ nhân những dòng thơ này – anh ta (phải! Mong rằng đây là một chàng trai) hẳn là người tôi đang mong tìm kiếm. Chưa kịp định thần, tôi đã thấy xuất hiện trước mặt mình một chàng trai. Ái chà, anh ta mới đúng “mốt” làm sao!

Một bộ đồ “Jin” chính hiệu, cặp kính cận dày cộp (điểm này làm tôi nhớ tới Hùng) và... chiếc bị to dùng nửa chứ.

Nhận lại những trang thơ bị gió cuốn tới tay tôi, anh ta đỏ mặt, ấp úng mãi mới nói nên lời:

- Cảm... cảm... ơn... bạn.

Ồ, tôi muốn cười phá lên trước cái bộ dạng lúng túng ngờ nghệch ấy, nhưng ghìm lại được. Một kế hoạch được vạch ra chớp nhoáng trong óc. Tôi nhích qua một bên nhường chỗ cho anh chàng lạ mặt. Câu chuyện dần dần trở nên thân mật. Qua đó tôi được biết tên anh ta là Minh - Nguyễn Anh Minh (một cái tên nghe cũng “có vẻ” lắm), sinh viên Tổng hợp văn. Tôi muốn hét toáng lên vì vui sướng. Có lẽ kiếp trước tôi tu nhân tích đức thật. Thắng lợi đã ở trong tầm tay, chỉ cần...

Lựa lúc anh chàng đang thao thao giảng giải về Puskin, Hainơ, về Xuân Diệu, Huy Cận... tôi ngược cặp mắt đầy vẻ thơ ngây cắt ngang:

- Anh đọc nhiều thơ thế, chắc cũng sáng tác?

Lập tức hai tai “chàng” đỏ lên, dáng điệu trở lại vẻ luống cuống ban đầu:

- Có đôi... đôi... chút...

- Anh sẽ tặng em vài bài chứ? – Tôi tấn công tiếp.

- Sẵn... sẵn... lòng.

Trong đầu tôi như vang lên khúc ca khải hoàn. Bước một kế hoạch đã thành công tốt đẹp. Bây giờ chuẩn bị cho giai đoạn hai...

\* \* \*

Hôm nay, nghĩa là đúng một tuần sau cái ngày-thứ-ba-đáng-ghi-nhớ ấy, tôi hân hoan đón mừng thắng lợi. Nếu có một tấm gương trước mặt, tôi sẽ được ngắm nhìn gương mặt hả hê, thỏa mãn của chính mình. Khỏi phải nói tới tâm trạng của bọn con gái lớp tôi, khi tận mắt trông thấy chàng-thi-sĩ-sinh-viên trứ danh của tôi.

Cả tập thơ của anh chàng bị chúng lôi ra ngốn ngấu. Những câu “phỏng vấn” tới tấp làm “chàng” toát cả mồ hôi (chả gì chàng ta cũng là đại diện cho một bậc học “đáng kính nể”). Tôi đứng bên cạnh, như vị anh hùng vừa làm nên chiến thắng oanh liệt. Vô tình, tôi nhìn ra cửa sổ. Dáng Hùng gầy gầy với cặp mắt kính cận trông đơn độc lạ.

Suốt tuần qua, mãi theo đuổi mục đích của mình, tôi quên hẳn cậu. Chiều nay nhất định tôi sẽ sang nhà Hùng, sẽ chia sẻ vinh quang với cậu ta, mình sẽ...

\* \* \*

Mình sẽ... sẽ... Những dự định nhòe ướt run rẩy trong óc tôi. Tất cả, cả cái bàn gỗ lim vững chắc, cả giỏ phong lan treo bên cửa sổ, cả cuốn nhật ký của Hùng trước mắt tôi... tất cả đều như hoen nước mắt.

“Ngày... tháng...”

Thấy Thi có vẻ buồn, muốn trêu vài câu cho “hắn” tức. Rẻ qua nhà Minh. Nhân tiện nhờ anh...”

“Ngày... tháng...”

Tôi không đọc được nữa. Hóa ra tất cả là do sự sắp xếp của Hùng. Vậy mà tôi cứ tưởng...

Tôi nhớ lại vẻ mặt dương dương tự đắc của chính mình khi sáng. Thật là lỗ bịch... thật là...

Tôi vùng chạy.

Cơn gió vời vời làm chậm bước chân tôi. Mặt hồ hiện ra lung linh trước mắt. Nắng nhảy nhót lấp lóa. Cái ghế đá quen thuộc còn nóng hơi ấm của mặt trời. Vạt cỏ xung quanh chỗ tôi ngồi đã trụi. Tiếng chân bước sẽ... ngập ngừng. Tôi quay lại. Im lặng giây lát, giọt Hùng cất lên rụt rè:

- Thi... Thi... đã biết...

Tôi không đáp. Vài chiếc lá bạch đàn rụng lả tả xuống mặt ghế.

- ... Hùng chỉ muốn Thi vui... Thế thôi...

Lại yên lặng. Tiếng chân se sẽ quay đi. Tôi ngược lên:

- Thi vui lắm! Thật đấy!

Thật đấy. Gió và nắng như reo lên trong buổi chiều rạng rỡ. Mặt hồ lấp lánh như dát bạc...

- Thi này, Hùng sẽ thi vào Tổng hợp văn... nếu Thi muốn...

Nắng nhảy nhót trong mắt Hùng, tinh nghịch. Ai mà biết được. Ồ, năm sau chúng mình đã là sinh viên đại học rồi.

## Cây me nhà ông hàng xóm

Y-Thy

Không biết từ bao giờ cây me sau vườn nhà ông hàng xóm đã thu hút tôi. Cây me này cũng như những cây me khác, không có gì đặc biệt. Nhưng không biết vì sao, mỗi lần đi ngang qua nhà ông hàng xóm là tôi có một cảm giác lâng lâng khó tả. Một cảm giác rất thân, rất gần, rất cảm động. Nhưng nó cũng rất âm thầm và kín đáo. Cái cảm giác mà nó cứ âm ỉ trong tim, trong tâm trí tôi. Tôi cũng không rõ cây me đã có từ khi nào, nhưng khi tôi bắt đầu hiểu biết chuyện thì nó đã có đấy. Dường như sự hiện diện của cây me nhà ông hàng xóm như là một món quà chỉ dành riêng cho tôi mà thôi. Hầu hết, một thời niên thiếu của tôi đều nằm quanh gốc me này.

Năm tôi mười hai tuổi, cây me đã sừng sững vương mình dưới vòm lá xanh um, lòa xòa, mát rượi, bên cạnh ngôi nhà cửa xanh rêu phủ và lúc nào cũng khóa kín. Trên cửa với hai hàng chữ và một hình vẽ. Hình vẽ là một bàn tay phải đang chỉ ngón trỏ vào phía trong nhà. Trong hai hàng chữ, tôi chỉ đọc được có một hàng, hàng trên, đó là: "Vô Phận Sự Cấm Vào". Còn hàng kia là những chữ thật khó hiểu, tôi đọc chẳng được. Sau này, tôi nghe mẹ tôi nói đó là tiếng Tây.

Cây me mà tôi kể, nó có lớp vỏ màu xám đen, nứt nẻ, có rất nhiều vết dao bầm chồng chéo lên nhau và nó có cả một gốc đinh bù-lon lớn mắc theo sợi giây phơi đồ. Căn cứ trên những vết dao, vết nứt, và cả vết cây đinh bù-lon đã bị cây me nuốt chửng gần hết chỉ còn lại cái chót cũng đủ cho tôi thấy cây me đã trải qua không biết bao nhiêu là trận mưa gió.

Hồi ấy, tôi là một đứa trẻ luyén nhất xóm. Phải nói tôi là một thằng quỳ nhỏ, một thằng ôn dịch, phá làng phá xóm nhất. Nhưng tôi vẫn không dám bén mảng lại gần gốc me này. Lý do đó là vì tôi sợ. Tôi sợ những lời đồn, lời dọa của mấy đứa bạn trong xóm đã làm tôi chùn chân trước sự hiện diện của khu vườn vắng người trông nom.

Tôi nghe người trong xóm kể, cứ mỗi đêm, trên gốc me, họ thấy bóng một cô thiếu nữ với mái tóc dài thả lơ lửng và cái đầu thì gục xuống. Cô gái đang treo trên sợi giây thòng lọng, treo tòn ten trên một cành cây me. Họ nói rằng gia chủ là một người phù thủy chuyên đi tìm những người con gái còn trinh để về giao hợp xong rồi giết treo trên cây. Họ nói như thế là vì họ nhìn ông với dáng người nửa Tây nửa ta với đôi mắt sâu thăm thẳm như cố tình thu hút hết mọi ánh mắt soi mói của những người hàng xóm ngồi lê đôi mách. Họ còn thêu dệt thêm rằng trong nhà ông có rất nhiều thầy ma và xát chết. Cũng có nhiều người kể ra về những chuyện huyền thoại về cây me, về ngôi nhà suốt ngày cứ đóng cửa im ỉm kia. Bởi vậy, không một ai dám bén mảng lại gần nhà ông ấy cả.

Chủ nhân của ngôi nhà có cây me huyền thoại kia là ông Tường, một người đàn ông độ khoảng ngoài năm mươi. Nghe nói ông Tường là người Tây lai. Ông có mái tóc bông bênh rất văn nghệ, mũi cao, cằm rộng, mắt to và sâu, dáng người dềnh dàng nhưng gọn, người rất điển trai. Ông Tường không vợ, không con, ông chỉ sống một thân một mình bên căn nhà lớn và mảnh đất rộng với vườn trái cây. Ông Tường sống bằng nghề đào giếng và đục bi giếng cho những người trong xóm, trong làng.

Nghe mẹ tôi kể, lúc ông Tường còn trai trẻ, ông rất đào hoa và có nhiều biệt tài. Ông học tiếng Tây rất giỏi và là một người có hoa tay về hội họa. Những giếng do ông đào, nước uống ngọt và không bao giờ thiếu nước trong mùa khô. Nhưng mấy năm gần đây do sự già yếu, những người thuê ông đào giếng thưa dần và thưa dần. Nên ông đâm ra chán nản và thường bỏ nhà đi rong, đi uống rượu. Ông vốn không bạn, nên ít người viếng thăm. Từ đó ngôi nhà và cây me kia mặc sức người trong xóm, trong làng thêu dệt thêm những huyền thoại.

Chắc có lẽ ông Tường có máu Tây, nên ông thích trẻ con? Có một lần, khi tôi đi học về, ngang qua khu vườn nhà ông. Ông kêu tôi vào và cho tôi một số trái cây ông hái được trong vườn. Lúc ông gọi, tôi cứ đứng chùn chân mãi chẳng muốn vào. Nhưng thấy nét mặt dễ mến và tươi cười của ông, tôi cũng bước chân theo ông. Đó là lần đầu tiên tôi đặt chân vào nhà ông.

Khi tôi bước chân vào nhà ông Tường, tôi thật sự ngạc nhiên và thích thú với cách trang trí gia thất của ông. Không như những lời mà mấy đứa bạn tôi nói, nhà ông có nhiều thầy ma, mà ngược lại nó rất đẹp.

Phòng khách có bộ trường kỷ được đóng bằng gỗ hương đang lên nước. Một cái bàn hình chữ nhật và bốn cái ghế cũng bằng gỗ hương hay gụ gì đó cũng đang lên nước. Nhìn vào, tôi có thể thấy cái bóng của mình loáng thoáng trên mặt bàn, trên mặt trường kỷ. Trên bàn có một bình hoa huệ trắng và hai đóa hồng đỏ, và một đĩa trái cây tươi. Đưa mắt nhìn lên tường, tôi thấy có tất cả bốn bức tranh rất đẹp. Mỗi lần tôi nhìn vào trong bốn bức tranh, chúng cứ muốn thu hút lấy tâm hồn tôi. Tôi không còn nhớ là trong ba bức tranh kia vẽ những gì, chỉ có bức thứ tư đối diện với nơi tôi ngồi là tôi còn nhớ rõ. Nhớ rất rõ. Bức tranh ấy vẽ hình một bàn tay thô, khô cứng, nứt nẻ và chai đá đang cầm một nụ hồng vừa chớm nở. Nhìn bức tranh tôi cảm thấy nó có một cái gì đó tương phản với nhau, nhưng nó cũng rất dịu dàng sắc xảo. Cái bức tranh đó cứ ám ảnh tôi mãi cho tới ngày nay. Bên dưới bức tranh ấy có đề những hàng chữ Tây như những "rồng bay phượng múa". Thấy tôi nhìn vào bức tranh, ông nói với tôi bằng một trăn tiếng Tây. Tôi chẳng hiểu gì cả và dường như ông cũng kịp nhận ra nên ông chợt ngưng ngang và dùng tiếng Việt để nói với tôi.

- "Tình yêu là thứ rượu ngon, là hoa hồng đẹp, nó đốt cháy tim tôi! Hình đó moa vẽ đó, có đẹp không?" Ông hỏi.

- "Đẹp, con thích lắm," Tôi trả lời.

Ông nhìn tôi cười và nói thêm một trăn tiếng Tây khác. Nói xong, ông lấy tất cả các thứ trái cây trong đĩa đưa cho tôi và tiễn tôi ra tận cửa.

Kể từ hôm ấy, tôi thường ghé lại nhà ông chơi mỗi lần có ông ở nhà và những lúc ấy ông không say xỉn. Cũng từ lúc ấy, tôi làm quen với khu vườn nhà ông, làm quen với cây me. Thấy tôi ghé lại nhà ông thường xuyên, đám bạn tôi, đứa nào đứa nấy cũng le lưỡi lắc đầu có vẻ thán phục tôi lắm.

Mỗi lần đi học về, bất kể dù có ông ở nhà hay không, tôi đều vào nhà ông hái cái cây để đem về nhà ăn. Nếu có ông, tôi xin phép ông được hái và ông đích thân đem ra một cái lồng hái dài, thật dài có cái móc ở đầu và hái những trái mà tôi thích do tôi chỉ ông. Rồi những lần không có ông, tôi trèo lên hái trộm thỏa thích. Có một lần đang lúc trèo lên cây me hái trái trong lúc ông vắng nhà, khi nghe tiếng động của ông về, tôi vội trèo xuống, chui rào lẹ, ba chân bốn cẳng chạy về nhà. Về đến nhà tôi vừa thở vừa lo ông Tường mách mẹ. Tôi đã chuẩn bị tinh thần cho một trận đòn chiều hôm ấy. Nhưng không, ngày hôm ấy không có chuyện gì xảy ra cả. Tôi vẫn bình yên!

Những trưa hôm, sau tôi đi học về, không như mọi bữa, tôi thường đi ngang qua nhà ông. Lần này, tôi lại bọc một ngã sau, xa hơn, đi về để tránh gặp mặt ông. Trong một tuần lễ liên tục, tôi cứ bọc đường sau mà về. Sau hơn một tuần sự việc ấy diễn ra, bà hàng xóm có đem biếu mẹ tôi một ít mắm ruốc. Có gói mắm ngon, anh tôi bảo:

- "Trời, mắm ruốc ngon và thơm thật. Mắm ruốc này mà ước gì có me ăn là hết xẩy.

Nói rồi anh chợt nhớ ra, anh hỏi tôi:

- Sao bữa giờ tao không thấy mày đi hái me bên nhà ông Tường nữa Thiện ? Bộ ăn me nhiều quá rồi bây giờ ê răng rồi hả? Hôm nay có mắm ruốc ngon, mày đi hái về cho tao một ít, tao cho mày hai trăm sáng mai mua ổ bánh mì ăn đi học.

Nghe anh cho tiền mua ổ bánh mì, tôi lưỡng lự. Nhưng rồi tôi cũng, "chứng nào, tật nấy". Tôi bèn bò qua nhà ông Tường tính vạch rào hái me trộm. Khi tôi đến nhà ông Tường để hái me, từ đằng xa, tôi thấy cánh cửa xanh vẫn đóng kín. Tôi mừng lắm. Mừng vì ông không có ở nhà. Đến khi tới gần, tôi mới nhận ra là cánh cửa ở lối vào vườn nhà ông không khóa như mọi khi mà ông chỉ khép hờ. Tôi nhẹ

đẩy cánh cửa qua một bên rồi vào trong vườn hái me giống như mình là chủ vườn vậy. Chắc có lẽ hôm trước thấy tôi vạch rào tìm chỗ để chui, nên ông để cửa chờ đón tôi trở lại chăng? Tôi nào biết. Nhưng tôi cũng có một cảm giác súc động và vui vui trước sự thương mến của ông dành cho tôi.

Hè năm tôi mười ba tuổi, cây me vẫn vậy tay reo gọi tôi về với những chùm trái dài ngoằn, dẹt dẹp, trong thật đẹp mắt. Tôi hỏi mẹ tôi có còn mắm ruốc do bà hàng xóm năm ngoái cho không? Thì ra ngoài anh và tôi, nhà tôi không ai ăn ruốc cả bởi vậy ruốc còn cũng bộn. Tôi vội lấy cái chén nhỏ, múc một ít mắm ruốc rồi dầm hai trái ớt hiểm, nặng thêm tí chanh, bỏ tí đường vào, hòa đều. Tôi dùng tay quệt thử một miếng ruốc lên miệng nếm.

Ý trời, ngon tuyệt! Tôi gặt đầu rồi bỏ chén mắm ruốc vào một cái túi nhựa và đem đến nhà ông Tường, nơi có cây me đang mời gọi. Miệng ngậm cái quai sách của cái túi, tôi trèo lên cây me và hái trái. Những trái me dài thông, dẹp dẹp, mới vừa tượng hột được tôi hái và vệt mắm ăn ngon ăn lành. Cái mùi vị mằn mặn, cay cay, thơm thơm của mắm hòa lẫn với cái chất giòn giòn, chua chua từ những trái me vừa tượng hột là lưỡi tôi riu lại. Tôi vừa ăn, vừa hít hà, vừa gãi cái đầu ướt đầm mồ hôi thật là khoái. Tôi ăn cho đến gần hết chén mắm rồi mới chịu trèo xuống đất và vứt cái chén vào một bụi lá gai gần đấy rồi phủi tay đi về.

Về đến nhà, tôi nốc cạn cả một gáo nước lã ở cái lu dưới gốc dừa. Nước mát rượi làm lưỡi tôi tê tê. Cảm giác thật thích, tôi làm thêm gáo nữa, rồi gáo nữa... Tôi hít hà một cách khoái trá. Cái cảm giác thật khoái mà tôi chưa từng có được từ trước đến giờ. Hôm đó, chắc có lẽ ăn quá nhiều me, rồi uống nước lã, nên tôi bị ông Tào Tháo hỏi thăm không biết mấy lần.

Cứ thế, hè này đến hè khác, cây me sau vườn nhà ông Tường cứ thu hút tôi như một thổi nam châm hút đi những mảnh sắt vụn. Cây me nhà ông Tường cũng đôi lần giúp tôi một số tiền khá lớn vào dịp gần tết. Ba tháng trước khi tết, mợ tôi thường làm mứt me để đãi bạn vào dịp tết. Mợ nhờ tôi kiếm mua dùm mợ một ít me già, nhưng chưa dứt. Tôi chợt nghĩ đến cây me nhà ông Tường. Tôi liền hái về

cho mẹ. Mẹ cho tôi tiền để dành sắm đồ tết. Thế là tôi có những bộ đồ tết thật đẹp cho mỗi năm nhờ vào cây mẹ.

Hết ăn mẹ non, tôi lại ăn mẹ dốt. Những trái mẹ già vỏ vàng là những trái mẹ ngon. Hái riếc rồi tôi biết phân biệt được làm cách nào để biết được mẹ dốt hay chưa. Dễ lắm, tôi chỉ đưa tay cào nhẹ vào vỏ mẹ là có thể biết được liền. Nếu dấu trầy do móng tay mình cào lên hiện một màu xanh thì mẹ còn non, chưa dốt. Ngược lại, nếu mà màu đen hoặc đỏ, thì mẹ đã dốt, hoặc đã chín. Những trái mẹ dốt vừa chua, vừa ngọt, vừa bùi thật là tuyệt. Còn mẹ chín thì khỏi phải nói, cơm màu vàng đỏ nâu, bỏ vào miệng ăn thì khỏi chê vào đâu được. Nó chua chua ngọt ngọt thật là đã.

Ngoài chuyện cây mẹ giúp tôi giải trí, giúp tôi khỏi buồn, giúp tôi kiếm tiền cho tôi may áo tết, mà cây mẹ còn giúp tôi với nhỏ Thúy, con nhỏ bạn thân ở cùng xóm, gần nhau hơn. Tôi nhớ, mỗi lần hái mẹ chín là tôi để dành cho Thúy một chùm có nhiều quả và có luôn cả lá. Và mỗi lần ăn mẹ chín là tôi để dành hột mẹ lại cho con nhỏ chơi bán hàng. Cây mẹ cứ như vậy gắng bó theo tôi như hình với bóng trong suốt bao năm trời.

Cho đến một ngày kia, khi tôi rời khỏi Việt Nam, hình như cây mẹ cũng buồn cho sự rời xa quê hương của tôi. Lá mẹ úa vàng và rơi lả chã trông giống như những giọt nước mắt tiễn đưa một người bạn thân rời xa xứ.

Qua bao năm xa quê, bây giờ, tôi không biết cây mẹ kia có còn nằm im lìm bên cạnh ngôi nhà có cánh cửa màu xanh hay không? Hay ai đã vô tình chặt bỏ bao kỷ niệm êm đềm của một thời thơ ấu của tôi để cất lên bao tần nhà chọc trời. Tôi không biết ông Tường, người hàng xóm tốt bụng, có còn sống hay không? Còn có cả cô bạn hàng xóm cùng thời con nít ấy nữa, giờ đã ra sao? Thôi, tất cả chỉ là quá khứ, một quá khứ đẹp. Tuyệt đẹp, không bao giờ quên.

## Khi tôi đi học

*Đặng Vũ Thám*

(1)

Khi lên 6, tôi đã nổi tiếng khắp làng nhờ tài trốn học.

Hồi đó, làng Hành Thiện của tôi có ngôi trường công ở ngay ngã ba sông, nhưng trường chỉ có lớp thấp nhất là lớp tư. Muốn học những lớp thấp hơn thì phải học bên ngoài. Mẹ tôi "dẫn tay tôi đi trên con đường" gạch sồng trâu tới nhà thầy giáo Cầu vào một buổi sớm thật đẹp trời. Làng tôi chia thành 13 "dong". Nhà ông nội tôi ở "dong" số 10, còn nhà thầy giáo Cầu ở "dong" số 7 gần phía chùa. Cũng phải "khoe" thêm là làng tôi có hình con cá, đầu là chợ, đuôi là ngôi chùa. Làng có con sông nhỏ chạy chung quanh. Các "dong" cũng chạy song song từ đuôi cá lên đến đầu cá.

Nhà thầy giáo Cầu rất rộng, giống đa số nhà khác trong làng tôi. Nhà có cổng gỗ lớn. Đi qua cổng là 2 dãy tường hoa rồi mới vào tới sân. Gian nhà ngoài dùng làm trường học. Gian trong để ở. Thầy ngồi ở cái phản cao phía đầu nhà. Một bên phản là lối vào nhà trong. Bên kia phản là cửa ra sân. Ngay cửa ra có một cái bệ đá lớn bằng nửa tấm phản được thầy dùng để đánh học trò không thuộc bài hay có tội.

Lớp học của thầy Cầu cũng gồm đủ mọi trình độ. Anh trưởng tràng cao gần bằng thầy hình như đã học lớp nhất. Tôi tuy nhỏ con nhưng cũng chưa phải loại nhỏ nhất lớp. Có những cậu bé mũi thò lò còn nhỏ hơn tôi, suốt ngày gục xuống bàn ngủ. Trong lớp tôi cũng có quen một "ma cũ" là chi Ninh. Chi là con của bà bác tôi. Chi cũng chỉ

bằng tuổi tôi, nhưng con gái bao giờ cũng khôn hơn con trai, chị lại cũng là "ma cũ" nên rất bạo dạn, chỉ vẽ tôi đủ thứ.

Thầy Cầu dạy theo chương trình của bộ Học Chính, nghĩa là dạy chữ Quốc Ngữ, dạy toán, dạy cửu chương. Thầy vẫn còn mặc áo the đen, quần trắng. Thầy dong dong cao, có khuôn mặt dài và ốm. Suốt buổi học thầy ngồi giữa chiếc sập gỗ lim đen bóng kêu từng tên học trò lên để hỏi bài.

Đa số là các bản cửu chương hay các bài tập viết. Lúc nào cũng có vài cậu không thuộc bài bị thầy bắt quỳ ở một bên sập, ê a học. Đối với những tên không thuộc bài hay có lỗi nhẹ, thầy chỉ bắt quỳ hay cho cậu trưởng tràng thay mặt thầy, dùng chiếc thước kẻ gỗ quất lên bàn tay để úp trên sập. Đối với những kẻ cứng đầu, có lỗi nặng thì thầy bắt nằm sấp trên cái bệ đá ngoài cửa, xong thầy dùng roi vung lên thẳng cánh quất vào mông ít nhất là hai roi. Mỗi khi có học trò bị đánh trên bệ đá là cả lớp được kéo ra xem, đứng vòng trong vòng ngoài chung quanh chiếc bệ, như xem đá lô đài. Tiếng chiếc roi xé gió nghe rất rùng rợn. Cảnh tên học trò lăn lộn van khóc cũng làm cả lớp xanh mặt.

Tôi cũng không biết sự liên hệ giữa ông nội tôi với thầy giáo Cầu như thế nào, nhưng khi nghe mẹ tôi nhắc đến tên ông tôi là thầy tươi hẳn mặt. Thầy dẫn mẹ tôi và tôi vào nhà trong, gọi cô ra "tiếp khách". Thầy cũng gọi người nhà pha trà, lấy bánh quế cho tôi ăn. Thầy cũng luôn luôn xoa tay, miệng lẩm bẩm: "Quý hóa quá! Quý hoá quá!"

(2)

Như tôi đã thưa ở trên làng tôi có hình con cá, với 13 "dong" song song nhau từ đuôi cá lên tới đầu cá. Xung quanh làng là con đường gạch sống trâu, chạy bên bờ con sông nhỏ. Con đường làng cũng được chia ra lối trước và lối sau. Lối trước nhìn qua phủ Xuân Trường bên kia sông. Lối sau nhìn qua Thượng Phúc toàn những cánh đồng xanh rì.

Làng tôi cũng nổi tiếng nhờ ngôi chùa thật lớn đầu làng. Ngôi chùa không bao giờ có ông từ, vì theo tục truyền thì ngày xưa, có lần một ông thần tinh nghịch, hình như là thần hoàng Khổng Minh

Không của làng, giả làm một chú tiểu trong chùa. Chú tiểu này có tật háu đói, làm oản cúng Phật mà cứ quay đi quay lại không có ai là chú nếm trước. Chú bị các cụ quở. Thế là từ đó không có ông sư, ông từ nào ở coi chùa được. Từ chùa có thể nhìn thấy con đê cao sừng sững như bức tường Vạn Lý Trường Thành bên kia cánh đồng.

Phía đầu làng là ngôi chợ. Bên kia chợ là cái đồn lính. Chợ cũng có cầu đá dẫn qua phố Phủ. Lối trước khoảng từ "dong" số 10 tới chợ chạy song song với phố Phủ Xuân Trường bên kia sông. Phố Phủ có trạm thông tin có hình quốc trưởng Bảo Đại trên tường, có báo chí Việt ngữ, có 2 cái loa lớn ngay trước cửa, chiều chiều phát thanh tin tức. "Dong" sát chợ mang số 13 như cái mang cá, cứ khi nào trời mưa là ứa nước đỏ lôm chảy xuống sông. Có cụ giải thích là tại đất trong "dong" là đất đỏ. Có cụ thì cho là làng bị "yểm" bởi một thầy địa lý Tàu sau đời Trần. Chỗ bị "yểm" luôn luôn chảy máu, nhưng chỉ khi nào mưa thì mới thấy rõ. Ông cụ này cũng "bàn" thêm là từ hồi bị "yểm", con trai con gái của làng lớn lên là bỏ làng ra đi.

(3)

Khi mới lên 6, tôi đã nổi tiếng khắp làng nhờ tài trốn học

Ngày đầu đi học, mẹ tôi mới từ già thầy cô Cầu về đến nhà thì đã thấy bác đầy tớ của thầy Cầu công tôi cũng đã đi lối sau về tới nhà. Chả là thầy cho tôi ngồi bàn đầu, sát cái sập của thầy. Tôi nghe mấy tên học trò không thuộc bài quỳ bên sập ê a học, tôi buồn ngủ quá, gục xuống bàn ngủ. Thầy cho người làm bế tôi vào nhà trong giao cho cô. Cô sờ đầu tôi thấy âm ẩm, lại thấy tôi ứa nước mắt. Cô hỏi tôi có thấy "khó chịu không", tôi gật đầu. Thế là cô báo cho thầy và kêu bác người làm công tôi về. Cô còn xoa đầu tôi dặn: "Chừng nào con khỏi hẳn hãy đi học lại." Lẽ dĩ nhiên tôi về đến nhà là chẳng còn thấy "khó chịu" gì hết, mà mang ngay mấy cái que găng ra sân chơi một mình.

Sáng hôm sau, tới giờ đi học thì tôi lại thấy "khó chịu". Mẹ tôi dỗ mãi tôi mới miễn cưỡng đi theo bà, nhưng tới đầu "dong" số 7 thì khựng lại, níu chặt tà áo bà, nước mắt chảy quanh. Chả là đầu "dong" có những lều bán hương. Một trong những lều đó có một thằng du côn luôn luôn đội cái mũ nồi che mặt bên tai bị chém mất.

Thằng du côn chẳng bao giờ để ý tới những đứa nhóc con như tôi, nhưng ai cũng lánh nó. Mẹ tôi cũng căn dặn tôi nhiều lần là "nếu đi một mình, thấy nó thì chạy ngay vào một căn nhà nào đó bên đường, xin tá túc". Sáng nào thằng du côn Một Tai đó cũng ngồi coi lều cho mẹ nó ngay đầu "dong" số 7. Chị Ninh cũng đã dặn dò tôi phải "lánh" nó từ hôm qua. Thế là mẹ tôi phải dẫn tôi đi ngược lại để "lánh" thằng du côn Một Tai" đi tắt qua "dong" số 8, qua lối sau, rồi đi vòng qua "dong" số 7 tới nhà thầy từ ngả sau.

Hồi đó, nhà tôi có 2 khung cửi do 2 bà chị tôi dệt. Buổi sáng, 2 chị tôi phải phụ với mẹ tôi dệt dành tôi đi học. Khi mẹ tôi dẫn tôi đi thì 2 chị tôi vẫn chưa an tâm, cứ vừa dệt vừa thấp thỏm đợi mẹ tôi về. Bình thường mới hừng sáng là 2 chị tôi đã dệt được cả tá khăn mặt. Bữa đó cả 2 bà vẫn đang loay hoay với cái khăn thứ ba khi mẹ tôi về. Cả 2 bỏ khung cửi đang nghe mẹ tôi kể chuyện dẫn tôi lòng vòng tới trường thì thấy chó sủa ngoài cổng và bác người làm của thầy Cầu công tôi về. Bác người làm lại cũng chuyển lời của thầy cô Cầu là "chừng nào cháu khỏi hẳn hãy đi học lại."

Câu chuyện đi học của tôi xôn xao cả mấy khu xóm vì sáng nào mẹ tôi cũng "đánh vật" với tôi. Dẫn được tôi tới đầu "dong" trước nhà thầy thì tôi lại "khựng" lại, lấy cớ thằng du côn Một Tai. Dẫn đi lối sau thì "có bà điên". Dẫn được vào nhà thầy thì chỉ nửa giờ sau là thầy hay cô lại cho bác người làm công tôi về với lời nhắn "chừng nào khỏi hẳn hãy đi học lại." Các chị tôi hết dỡ, tới tức, tới ...khóc, mà chẳng còn dệt được cái khăn mặt nào.

Câu chuyện tưởng đến chỗ bí thì ông chú tôi đi lính xa lù lù về phép. Chú tôi nghe mẹ tôi kể chuyện tôi đi học, chú cười ngất. Sáng hôm sau, chú chẳng cần dệt dành gì tôi mà chỉ vác tôi lên vai như vác bao gạo đi trước tới nhà thầy Cầu, mẹ tôi leo đèo theo sau. Tới nơi, mẹ tôi và chú nói chuyện với thầy cô một lúc. Sau đó thầy bắt tôi nằm xuống cái bệ đá và vung roi kêu veo veo nhưng chỉ đập xuống cái bệ, ngay sát bên hông tôi 2 lần kêu chan chát. Khi mẹ tôi và chú tôi về rồi thì thầy lại cho người làm dẫn tôi vào nhà trong cho ăn bánh. Cô vừa lau mặt cho tôi vừa có vẻ "bất nhẫn" ra mặt vì "tội nghiệp" thằng bé đầu nóng như lửa thế này mà cứ bắt nó đi học."

(4)

Năm sau tôi được vào lớp tư trường làng ngay ngã ba sông. Tôi có bạn cùng lớp chơi đánh găng đánh đáo nên không còn trốn học. Cuối năm đó, cả lớp tôi phải xếp hàng đi bộ tới nhà thờ Bùi Chu lãnh thưởng. Có 3 tên đứng đầu lớp được mỗi tên 1 chồng sách. Những tên còn lại đi dự lễ thì được 1 cuốn Vệ Sinh thực dụng do chánh phủ in phát cho dân. Tôi đứng hàng thứ tư nên được thầy giáo cho tôi 2 cuốn, 1 cuốn phần tôi và 1 cuốn phần 1 tên trong lớp vắng mặt. Khi tôi mang "phần thưởng" về nhà, ai cũng tưởng thầy giáo nhầm cho tôi 2 cuốn giống nhau.

Tôi cũng theo bố mẹ tôi bỏ làng đi ngay sau khi tôi học hết lớp tư. Tôi có trở về thăm làng với chị tôi một lần năm 54. Căn nhà cũ của tôi đang được thuê bởi một thầy hiệu trưởng trường làng lúc đó. Thầy giáo lớp tư của tôi cũng đang trọ học tại đó. Thầy vẫn còn nhận ra tôi, nhưng thầy không nhớ chuyện đã cho tôi 2 cuốn Vệ Sinh thường thức.

Cách đây vài năm, 2 cô cháu gái của tôi có về Hà Nội và ghé thăm làng. Lan và Bích có liên lạc email với tôi kể chuyện trùng tu chùa, kể chuyện dò gia phả, kể chuyện đường ổ gà, kể chuyện mưa bụi. Tôi có nhờ Bích chụp hình cho tôi cái cầu đá dẫn qua phố Phủ, nhưng tôi quên dặn Bích thăm hộ tôi những lều bán hương ở đầu "dong" số 7 lối vào nhà thầy Cầu.